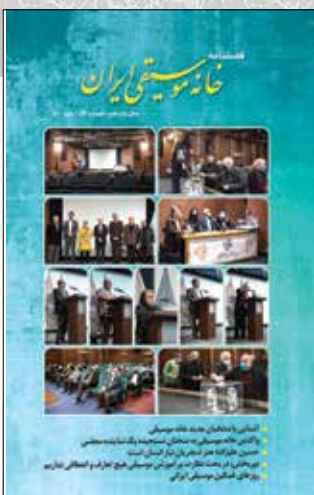

فصلنامه خانه موسیقی ایران

سال یازدهم - شماره ۴۳ - پاییز ۱۴۰۰

- آشنایی با منتخبان جدید خانه موسیقی
- واکنش خانه موسیقی به سخنان نسنجیده یک نماینده مجلس
- حسین علیزاده: هنر شجریان نیاز انسان است
- نوربخش: در بحث نظارت بر آموزش موسیقی هیچ تعارف و انعطافی نداریم
- روزهای غمگین موسیقی ایرانی

فهرست

- فصل جدید، باقی بهانه... / ۲
آشنایی با منتخبان جدید خانه موسیقی / ۳
پایان سومین گام جشنواره موسیقی امیرجاهد / ۷
واکنش خانه موسیقی به سخنان نستجیده یک نماینده مجلس / ۹
مراسم رونمایی کتاب «ده قطعه برای دف» برگزار شد / ۱۱
تقدیر از عوامل پایگاه واکسیناسیون در خانه موسیقی / ۱۴
حسین علیزاده: هنر شجریان نیاز انسان است / ۱۵
حمیدرضا نوربخش: در بحث نظارت بر آموزش موسیقی هیچ تعارف و انعطافی نداریم / ۱۸
جغرافیای تاریخی موسیقی ایران / ۲۰
روزهای غمگین موسیقی ایرانی / ۲۲
تأثیر موسیقی بر موجودات / ۲۴
معرفی کتاب / ۲۶
اخبار موسیقی / ۲۸
درگذشتگان تابستان ۱۴۰۰ / ۳۰

فصلنامه داخلی خانه موسیقی ایران

سال یازدهم - شماره ۴۳ - پاییز ۱۴۰۰

سردبیر: حمیدرضا عاطفی

همکاران: اعضای هیئت مدیره کانون پژوهشگران، عطاءبیدی

ویراستار: صبا بهداد

مدیر هنری: افشین ضیائیان

گرافیک و صفحه‌آرایی: لیلی اسکندریپور

توزیع: سیدجواد موسوی‌زاده

خانه موسیقی شماره ۱: خیابان فاطمی غربی - نرسیده به جمالزاده - شماره ۲۷۰ - تلفن: ۶۶۹۱۷۷۱۱

خانه موسیقی شماره ۲: میدان فاطمی، ابتدای خیابان شهید گمنام، خیابان جهانمهر، نیش بوعلی‌سینای غربی - تلفن: ۶۶۴۸۲۰۷۴

www.iranhmusic.ir

* دیدگاه نویسندگان فصلنامه الزاماً مبنی بر موضع رسمی نهاد خانه موسیقی نیست.

* حمیدرضا عاطفی

فصل جدید، باقی بهانه...

وضعیت فعلی آنها که آیا در حوزه هنرموسیقی حضور و اشتغال دارند یا نه بررسی‌های لازم را به عمل آورند.

موضوع و نکته مهم دیگری که در پایان اشاره به آن خالی از لطف نیست جایگاهی است که خانه موسیقی در حال حاضر بدان دست یافته است. ما می‌بینیم که دست کم بیش از ده نهاد و دستگاه دولتی و نیمه دولتی و صدها موسسه و مرکز خصوصی در بخش هنر موسیقی چه مستقیم و چه غیرمستقیم و بعضا با بودجه‌ها و سرمایه‌های ده‌ها میلیاردی مشغول کار و فعالیت هستند اما شگفتا آنها که داعیه رصد و نظارت داشته و به هر بهانه‌ای تیغ تیز انتقاد که نه، کلنگ تخریب در دست دارند کوچکترین نگاه و گذری بر عملکرد آنها ندارند و فقط و فقط تمامی حواس و حساسیت خود را به فعالیت‌های خانه موسیقی اختصاص داده و شبانه‌روز و بی‌وقفه به دنبال روزنه‌ای برای تخریب می‌گردند!

از آنجا که این نهاد به پشتوانه هنرمندان موجه و با رعایت مفاد اساسنامه و با خردورزی اهداف خود را دنبال می‌کند و با اتکا به راهنمایی پیشکسوتان و اعتمادی که آنها به این نهاد بخشیدند پیش می‌رود، خوشبختانه در مسیر اعتدال خود دچار کمترین خطا و انحراف نشده و اساسا همین امر و رویه بوده است که به رمز بقا و ماندگاری‌اش مبدل شده لذا این مسائل چون مایه و موضوعی برای انتقاد قابل مطرح به دست نداده، برخی ابتدا با ساختن اطلاعات غلط و خلاف واقع و نسبت دادن آن به خانه پرداخته و آنگاه با انتقاد از آن مسائل خلاف واقع به جنجال و هیاهو می‌پردازند و وا مسلمانا و هنرمندان راه انداخته و با ترفندهایی نیز یکی دو رسانه بی‌اطلاع را همراه می‌کنند و قس علیهذا... هر چند که تکرار این ترفندها موجب شده که رفته رفته دستها رو شود و به قول معروف دیگر حنا رنگی نداشته باشد اما از همه اینها می‌توان نتیجه گرفت که در واقع این جایگاه نهاد مدنی خانه است که چنین ارتقا یافته و به درختی تنومند بدل گشته تا بعضی‌ها را چنین آشفته کند! به قول یکی از همان دوستان کم لطف این نهاد با کمترین امکانات موجود از وزارتخانه‌های آنچنانی مهمتر و تاثیرگذاری‌اش بیشتر شده است؛ و این مایه مسرت است.

* سردبیر

فصل جدید فعالیت‌های خانه موسیقی با تعیین هیئت‌مدیره کانون‌ها و همچنین هیئت مدیره مرکزی آغاز شد. این اتفاق فرخنده‌ای است که باید غنیمت شمرده شود. در سه ماه گذشته شاهد رخداد‌های مختلفی در حوزه موسیقی بودیم که یکی از مهمترین آنها برگزاری بیش از ده انتخابات در نهاد صنفی خانه موسیقی بود که نهایتا به تشکیل هیئت مدیره‌ی جدید و تعیین مدیرعامل منجر شد.

در این پروسه برخی‌ها سعی وافر داشتند تا این انتخابات با موفقیت به پایان نرسد و در این راه از هیچ کوششی فروگذار نکردند. با سمپاشی، تحریک و بدگویی، ایجاد یاس و تردید، خلاف‌گویی و شایعه‌پراکنی و خلاصه با توسل به هر ابزاری خواستند خللی ایجاد کنند اما خوشبختانه ره به جایی نبردند.

البته این نوع تحرکات با اینگونه اهداف غیرفرهنگی و نابخردانه برای اولین بار نبوده و آخرین بار هم نخواهد بود و اساسا برخی معتقدند که دیگی که اختصاصا برای آنها نجوشد همان بهتر که از جوش بیفتد اما در این میان رفتار و منش و راهبرد برخی رسانه‌ها بویژه آنها که سابقه و کسوت بیشتری دارند در انعکاس اینگونه حرکات مشکوک تعجب‌آور و مایه تاسف است.

موضوع بعد لزوم فعال‌تر شدن کانون‌های ده‌گانه خانه موسیقی است که در این فصل جدید باید با تحرک بیشتری در مسیر اهداف این نهاد مدنی گام بر دارند. در این زمینه اعضای هیئت مدیره اعلام کردند که برنامه‌هایی در دست تهیه دارند که اگر اجرایی شود نویداتفاقات خجسته‌ای را در اعتلای هنر موسیقی در شاخه‌های مختلف خواهد داد.

همچنین با توجه به حمایت صندوق اعتباری هنر از هنرمندان در یکی دو سال اخیر که متعاقب شیوع ویروس کرونا و تبعات منفی آن بر زندگی فرهنگی و اقتصادی هنرمندان صورت گرفت و با حضور نمایندگان از خانه‌های هنر در راس هرم مدیریتی این صندوق بسیار پررنگ‌تر از سابق ظاهر شد ضرورت دارد تا حمایت‌های صورت گرفته هر چه سریعتر شامل افراد و هنرمندان محق شود و با این تمهیدات، شاهد چتر گسترده‌تر و با کیفیت بالاتری باشیم. قطعا در این زمینه باید هیئت مدیره کانون‌ها با صرف وقت و همت بیشتری در بازبینی شرایط عضویت اعضا و

آشنایی با منتخبان جدید خانه موسیقی

آخرین انتخابات خانه موسیقی در سال ۱۳۹۵ برگزار شد. از اسفند ماه سال ۱۳۹۸ تمامی ساز و کارهای برگزاری انتخابات طبق روال دوره‌های گذشته شامل هماهنگی و رزرو سالن‌ها و جدول انتخابات کانون‌ها برای دو نوبت به نحوی آماده شد که انتخابات در خرداد ۹۹ آغاز و تا اواسط تیرماه هیئت‌مدیره کانون‌های ده‌گانه مشخص شده باشند.

انتخابات کانون‌های ده‌گانه خانه موسیقی ایران هر چهار سال یکبار با حضور اعضای کانون‌ها برگزار می‌شود. کانون‌های آهنگسازان، مدرسان، نوازندگان سنتی، نوازندگان کلاسیک، خوانندگان سنتی، خوانندگان کلاسیک، پژوهشگران، سازندگان ساز، صدابرداران و ناشران، کانون‌های خانه موسیقی را تشکیل می‌دهند که انتخابات هر یک بصورت جداگانه برگزار می‌شود.

نرسیدن تعداد اعضا برای تشکیل مجمع در نوبت اول، قرار بود نوبت دوم تمامی کانون‌ها در از اواخر تیرماه برگزار شود که بار دیگر انتخابات به دلیل اطلاعیه‌های ستاد ملی مبارزه با کرونا به تعویق افتاد.

برگزاری انتخابات خانه موسیقی در مهر ۱۴۰۰

همزمان با واکنش‌های عمومی در کشور و از سرگیری بسیاری از فعالیت‌های اجتماعی و صنفی، انتخابات خانه موسیقی در مهرماه سال ۱۴۰۰ نیز آغاز شد. از آنجایی که طبق اساس نامه مجمع عمومی در نوبت اول با شرکت نصف به علاوه یک اعضا رسمیت پیدا می‌کند، هیچکدام از کانون‌ها در نوبت اول به حد نصاب لازم برای برگزاری نرسید و مجمع عمومی تمامی کانون‌ها در نوبت دوم با تعداد اعضای حاضر با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و فضای باز (حیاط) تالار وحدت و خانه موسیقی تشکیل شد.

زمان برگزاری انتخابات در نوبت اول و دوم از طریق روزنامه، سایت خانه موسیقی و شبکه‌های اجتماعی تلگرام و اینستاگرام بصورت دقیق و منظم اطلاع‌رسانی گردید و اخبار برگزاری مجمع و انتخابات هیئت‌مدیره‌های جدید کانون‌ها نیز در اسرع وقت منعکس شد.

اعضای منتخب هیئت‌مدیره و بازرس‌های کانون‌های تخصصی (ده‌گانه) خانه موسیقی - برترتیب حروف الفبای کانون‌ها:

اولین تعویق

اما شیوع ویروس کرونا و تعطیلی تمامی فعالیت‌های فرهنگی هنری در کشور سبب شد تا با تاخیری چند ماهه جدول انتخابات از ابتدای مردادماه ۹۹ آماده شود و آگهی برگزاری آن نیز در روزنامه رسمی ابرار به مورخ ۱۶ تیرماه بچاپ رسید. چند روز مانده به برگزاری انتخابات با شیوع موج جدید کرونا انتخابات به تعویق افتاد و مقرر شد در فرصتی مناسب و بدون محدودیت‌ها برگزار شود.

دومین تعویق

بر اساس انتشار آگهی در روزنامه رسمی ابرار برای نوبت اول مجمع عمومی کانون‌های خانه موسیقی در مورخ ۲ مهرماه قرار بود انتخابات از ۱۹ مهرماه ۹۹ در فضای باز تالار وحدت برگزار شود. یک هفته مانده به برگزاری انتخابات محدودیت‌های جدید کرونایی اعمال شد و دقیقاً در شب برگزاری انتخابات از سوی ستاد مبارزه با کرونا محدودیت‌ها تمدید شد و انتخابات بار دیگر به تعویق افتاد. همچنین همزمان با انتشار آگهی انتخابات در روزنامه رسمی در سایت و شبکه‌های اجتماعی خانه موسیقی در فضای مجازی بطور گسترده اخبار انتخابات منتشر شد.

سومین تعویق

تیر ماه سال جاری (۱۴۰۰) بار دیگر برگزاری مجمع عمومی طبق اعلام قبلی در روزنامه رسمی آغاز شد. پس از به حد نصاب

رضایی به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون خوانندگان کلاسیک

انتخابات هیئت مدیره کانون خوانندگان کلاسیک خانه موسیقی چهارشنبه ۲۱ مهرماه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و شهلا میلانی، پیام رستمی، نازنین جلالی فراهانی، محمدرضا صفی، نسرین ناصحی به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و محمدرضا قراپه به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون ساز سازان

انتخابات هیئت مدیره کانون سازسازان خانه موسیقی دوشنبه

کانون آهنگسازان

انتخابات هیئت مدیره کانون آهنگسازان خانه موسیقی شنبه ۲۴ مهرماه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و تقی ضرابی، وارطان ساهاکیان، فریدون شهبازیان، محمد جلیل عندلیبی و سید محمد تنکابنی به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و آندره مرادیان به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون پژوهشگران

انتخابات هیئت مدیره کانون پژوهشگران خانه موسیقی سه شنبه ۲۰ مهرماه در حیاط خانه موسیقی برگزار شد و حمیدرضا عاطفی، حمیدرضا اردلان، بهروز وجدانی، امیر عباس ستایشگر و بهروز مبصری به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و عطا نویدی به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون خوانندگان سنتی

انتخابات هیئت مدیره کانون خوانندگان سنتی خانه موسیقی یکشنبه ۲۵ مهرماه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و حمیدرضا نوربخش، هنگامه اخوان، مظفر شفیعی، حسن بخشی و قاسم رفعتی به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و غلامرضا

رجب‌پور، غلامعلی علمشاهی، صدرالدین حسین‌خانی، علی عزیز، ستاره ترابی به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و منوچهر قربان حسنی به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون نوازندگان سنتی

انتخابات هیئت مدیره کانون نوازندگان سنتی خانه موسیقی دوشنبه ۲۶ مهرماه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و داریوش پیرنیاکان، مسعود شعاری، زید الله طلوعی، سیامک جهانگیری، محمد ذوالنوری به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و قاسم رحیم زاده به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون نوازندگان کلاسیک

انتخابات هیئت مدیره کانون نوازندگان کلاسیک خانه موسیقی سه شنبه ۴ آبانماه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و فرزاد دانشمند، امیرپدرام طاهریان، عبدالسعید خرمشاهی، خسرو بهرامی، علیرضا میرآقا به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و ماریه جلیلیان به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

برگزاری مجمع عمومی و انتخاب هیئت مدیره خانه موسیقی

اعضای هیئت مدیره‌های کانون‌های ده گانه خانه موسیقی (مجموعاً پنجاه نفر) مجمع عمومی خانه موسیقی را تشکیل

۳ در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و علیرضا جاوید مقدم، مجتبی نوایی، تورج جمالی، ناصر برزی، هوشنگ اکبری به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و شاهرخ حاتمی به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون صدابرداران

انتخابات هیئت مدیره کانون صدابرداران خانه موسیقی دوشنبه ۱۹ در حیاط خانه موسیقی برگزار شد و علیرضا آزادگان مهر، امید انصاری، سوسن بخشایش، مهدی سالک اردستانی، محمود آیت به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و رضا فرهادی به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون مدرسان

انتخابات هیئت مدیره کانون مدرسان خانه موسیقی سه شنبه در فضای باز تالار وحدت برگزار شد و داود گنجه‌ای، محمد سریر، اذر هاشمی، مهدی مساح بیدگلی، هادی منتظری به عنوان اعضای جدید هیئت مدیره و آرش فرهنگفر به عنوان بازرس کانون انتخاب شدند.

کانون ناشران

انتخابات هیئت مدیره کانون ناشران خانه موسیقی صبح چهارشنبه ۲۸ مهرماه در حیاط خانه موسیقی برگزار شد و محسن

می‌دهند و در اولین مجمع که در روز ۲۳ آبان ماه در سالن استاد جلیل شهناز خانه هنرمندان برگزار شد، از بین خود ۷ نفر را به عنوان اعضا هیئت مدیره خانه موسیقی و یک نفر بازرس انتخاب کردند.

اعضای جدید هیئت مدیره خانه موسیقی به ترتیب آرا داریوش پیرنیاکان، حمیدرضا عاطفی، حمیدرضا اردلان، هنگامه اخوان، محسن رجب پور، زید الله طلوعی و مسعود شعاری و آذر هاشمی (بازرس) هستند. اعضای هیئت مدیره در اولین جلسه خود داریوش پیرنیاکان را به عنوان رئیس هیئت مدیره و سخنگو، حمیدرضا اردلان را به‌عنوان نایب‌رئیس و حمیدرضا عاطفی را به عنوان دبیر انتخاب کردند.

مدیرعامل دوره جدید فعالیت خانه موسیقی برگزیدند. پیرنیاکان درخصوص ضوابط و شاخص‌های مدنظر هیئت مدیره برای گزینش مدیرعامل اصلاح گفت: یکی از مهمترین شرایط هیئت مدیره برای انتخاب مدیرعامل خانه که مدنظر بسیاری از پیشکسوتان و بزرگان شورای عالی و دیگر عزیزان بوده این است که فرد برگزیده باید خودش از هنرمندان طراز اول موسیقی باشد دوم اینکه باید به جریان‌ها و فعالیت‌های مختلف هنر موسیقی مسلط بوده و علاوه بر آن به مدیریت فرهنگی و تعامل با مدیران میانی و بالادستی فرهنگ و هنر کشور اشراف و تعامل سازنده داشته باشد.

انتخاب مدیرعامل خانه موسیقی ایران

و تعامل سازنده داشته باشد. سخنگوی خانه موسیقی در ادامه ضمن تاکید به وجود این دو ویژگی در رزومه کاری نوریبخش، به سوابق مدیریتی نوریبخش و نقش پررنگ وی در همراهی نهاد خانه موسیقی در سنوات گذشته اشاره کرد و افزود: مدیرعامل خانه موسیقی باید کاملا با بدنه این نهاد آشنایی و با آنها ارتباط خوب و صمیمانه‌ای داشته و در واقع از جنس و بافت هنرمندان باشد و نوریبخش در این زمینه طی سالیان گذشته نشان داده که از این نظر مدیری موفق و مورد وثوق جامعه هنری و اهالی موسیقی بوده است.

هیئت مدیره خانه موسیقی پس از پنج جلسه بحث و بررسی در خصوص گزینش مدیرعامل اصلاح، حمیدرضا نوریبخش را برای تصدی این سمت برگزید.

رئیس هیئت مدیره با اشاره به هفت رای اعضا هیئت مدیره به مدیرعاملی نوریبخش که به نوعی رای قاطع تلقی می‌شود گفت: واقعا تک تک اعضای هیئت مدیره با صرف وقت بیش از یک ماه و با دقت تمام برای انتخاب بهترین گزینه همفکری کردند و خوشبختانه به یک تصمیم واحد و قاطع رسیدیم که این خود نشان از آینده‌ای روشن و امیدبخش برای این نهاد است و امیدواریم در این فرصت در جهت اعتلای هنر موسیقی و محقق ساختن مطالبات بحق هنرمندان موفق شویم.

جلسه هیئت مدیره خانه موسیقی ایران با حضور داریوش پیرنیاکان (رئیس هیئت مدیره و سخنگو)، حمیدرضا اردلان (نایب رئیس)، حمیدرضا عاطفی (دبیر)، هنگامه اخوان، زیدالله طلوعی و آذر هاشمی (بازرس) روز یکشنبه ۲۸ آذرماه در محل خانه موسیقی تشکیل شد. در این جلسه مسعود شعاری و محسن رجب پور به صورت آنلاین شرکت داشتند.

رئیس هیئت مدیره در پایان با اشاره به برنامه و رزومه برخی از نامزدهای مدیرعاملی گفت: هیئت مدیره مقرر کرد تا مدیرعامل جدید از تمامی ظرفیت‌ها و توانایی‌های متقاضیان مدیرعاملی که علاقه مند به همکاری با خانه موسیقی هستند استفاده کند. لازم به ذکر است در یک ماه گذشته هیئت مدیره برنامه‌ها و سوابق برخی از نامزدهای مدیرعاملی را بررسی و با بعضی افراد به صورت حضوری مذاکره کرده بودند.

در این جلسه اعضای هیئت مدیره در ادامه جلسات قبلی در خصوص انتخاب مدیرعامل وارد شور و تبادل نظر شدند و در نهایت هیئت مدیره با رای قاطع حمیدرضا نوریبخش را به عنوان

پایان سومین گام جشنواره موسیقی امیرجاهد

روز پنجشنبه ۱۱ آذرماه در سالن استاد جلیل شهنواز خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

مراسم اختتامیه سومین جشنواره موسیقی امیرجاهد، با حضور جمعی از هنرمندان و برگزیدگان رشته‌های مختلف

هیئت داوران ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی عزیزان شرکت کننده در این رخداد فرهنگی-هنری، امیدوار است دگربار برای چهارمین دوره جشنواره سراسری موسیقی امیرجاهد با شناسایی آثار ارزنده، ضمن تقدیر و تشویق برگزیدگان، شرایط مناسب جهت تداوم و توسعه فعالیت‌های افراد مستعد در آینده به شکلی صحیح و مفید فراهم شده و حمایت و پیگیری‌های لازم از سوی متولیان امر به نحو مقتضی و موثر صورت گیرد.

سپس از هیئت داوران جشنواره محمد اسماعیلی، آذر هاشمی، وارطان ساهاکیان، علی تحریری و بابک بنی حسینی تقدیر شد.

«خانه موزه دکتر معین و استاد امیرجاهد» به پایگاه خوب موسیقی در منطقه ۱۴ تبدیل شده است

در ادامه مراسم، حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی) در سخنانی ضمن ابراز خوشحالی از برگزاری مراسم اختتامیه جشنواره موسیقی امیرجاهد گفت: نزدیک به دو سال است که از این جمع‌ها و دیدارها دور افتاده بودیم و امیدوارم این برنامه سر آغازی بر برگزاری برنامه‌ها باشد.

وی افزود: روزی که برای جشنواره موسیقی امیرجاهد برنامه ریزی می‌کردیم تمام سعی مان بر این بود که به هیچ عنوان موازی کاری نشود. ما در کشور جشنواره‌های موسیقی فجر، جشنواره موسیقی جوان، جشنواره موسیقی نواحی را با رویکرد خاص خودشان داریم و تلاش بر این بود که این جشنواره بخشی را پوشش دهد که جشنواره‌های دیگر به آن نپرداخته‌اند، مانند دونوازی و گروه نوازی. تلاش بر این بوده و خوشبختانه این جشنواره راه خودش را خوب پیدا کرده است و سومین دوره آن نیز با موفقیت به پایان رسید و باید از هیئت محترم داوران و دیگر دست‌اندرکاران جشنواره تقدیر و تشکر کنم.

نوربخش گفت: خوشبختانه «خانه موزه دکتر معین و استاد امیرجاهد» در منطقه ۱۴ شهرداری تهران به پایگاه خوب موسیقی تبدیل شده است. محل رفت و آمد اهل هنر شده و کلاس‌ها و نشست‌های بسیار خوبی هم در آنجا برگزار می‌شود و ما هم همیشه در

در ابتدای این مراسم که با اجرای سهیل محمودی برگزار شد، کلیپ معرفی شورای سیاستگذاری سومین جشنواره موسیقی امیرجاهد و یادبود زنده یاد علی مرادخانی پخش شد. اعضای شورای سیاستگذاری سومین جشنواره موسیقی امیرجاهد: مهدخت معین، داریوش پیرنیاکان، حمیدرضا نوربخش، حمیدرضا عاطفی، هومان اسعدی، مهدی سبجانی، مهدی مساح بیدگلی و زنده یاد علی مرادخانی بودند.

این مراسم با اجرای گروه موسیقی امیرجاهد متشکل از سید رضا طیبی (آواز)، حسین روزبهانی (تار)، سعید همتیان (نی) و امیر حسین طریقت (تنبک) ادامه یافت. در ادامه مراسم بابک بنی حسینی (نماینده هیئت داوران) بیانیه هیئت داوران سومین جشنواره موسیقی امیرجاهد را قرائت کرد. در بخشی از این بیانیه آمده است: اکنون که فرزندان هنرمندان و خانواده‌های هنر دوست ایشان در شرایط دشوار بهداشتی-کرونایی که حدود دو سال است دست به گریبانش هستیم و محدودیتهای اقتصادی و اجتماعی که به طبع آن فشارهای روانی بسیاری را به همگان تحمیل کرده است، توانسته‌اند با اشتیاق به آموزش و تمرین موسیقی بپردازند و در این جشنواره نیز شرکت نمایند، قدردان هستیم و با اذعان به کیفیت مطلوب و متنوع قطعات اجرایی و هنرنمایی زیبا و ماهرانه ی این عزیزان از تمامی شرکت کنندگان و مسئولین محترم در این جشنواره که بار دیگر یک رویداد بزرگ فرهنگی، هنری را رقم زده‌اند قدردانی می‌نماییم.

هیئت داوران ضمن سپاس از همکاری و همیاری مسئولان و هنرمندان شرکت کننده و همچنین دوستداران موسیقی که در برگزاری این جشنواره سعی وافری داشته‌اند، رضایت خود را از سطح برگزاری جشنواره اعلام می‌دارد. بدیهی است تمامی آثار ارائه شده به دبیرخانه جشنواره مورد ارزیابی دقیق و داوری اولیه قرار گرفته، سپس در بخش دوم با اجراهای دونوازی و گروهی از طریق فضای مجازی (برای شرکت کنندگان شهرستان‌های کشور) و به صورت حضوری (برای شرکت کنندگان ساکن تهران) مورد ارزیابی و داوری قرار گرفته‌اند که در نهایت آثار و اجراهای برگزیده شایسته قدردانی توسط هیئت داوران انتخاب و معرفی شده‌اند.

دادیم محقق شد. البته ممکن است برخی بخواهند این مساله را به نام خودشان صادره کنند که متأسفانه در فضای مجازی هم دیدیم که سعی کردند این کار را انجام دهند که مهم نیست.

نوربخش در پایان گفت: اما خانه موسیقی یکی از کارهایی که وجدانه پیگیری کرد همین نامگذاری‌های معابر شهر تهران به نام مفاخر موسیقی بود. جلسات متعدد در شوراها داشتیم، مکاتبات بسیاری انجام دادیم و آقای دکتر حق شناس با پیگیری جدی و مستمر این کار را به انجام رساندند که باید از ایشان تشکر فراوان داشته باشیم. در بخش بعدی مراسم از بابک بنی حسینی، سید محمدعلی موسوی، مهدیه رضا زاده، امیرحسین طریقت، مرتضی میر، فروش تدین، علی فاطمی، محسن میکائیل و سینا قادری به عنوان مدرسان برتر «خانه موزه دکتر معین و استاد امیرجاهد» تقدیر شد.

در ادامه مراسم غزاله نیک پی و نگین کاظمی (برگزیدگان بخش دونوازی کلاسیک) و هومان ابراهیمی (برگزیده بخش تکنوازی کلاسیک) به اجرای دو قطعه پرداختند و سپس با حضور اعضای شورای سیاستگذاری و هیئت داوران از برگزیدگان سومین جشنواره موسیقی امیرجاهد با اهدای لوح و تندیس تقدیر شد.

برگزیدگان سومین جشنواره موسیقی امیر جاهد:

بخش دونوازی ایرانی

گروه سنی الف: میرعلی قاسمی و کسری رفیعی (از اصفهان) رتبه اول، آراد ساعد و آرین ساعد (از تهران) شایسته تقدیر

گروه سنی ب: مهدی اشرفیان و بنیامین سالک (از اصفهان) رتبه اول، زهرا توان و زیبا توان (از کرمان)، پرستو شفیعی و دانیال ایمانی پور (از اصفهان) رتبه دوم مشترک

بخش دونوازی کلاسیک

گروه سنی ب: امیرحسین صادقی و سارا جان نثاری (از تهران) شایسته تقدیر

گروه سنی ج: غزاله نیک پی و نگین کاظمی پور (از رودهن) رتبه اول

بخش اجرای گروهی ایرانی

گروه سنی ب: گروه «عشاق کاشان» به سرپرستی مجید خلیق از کاشان

بخش اجرای گروهی کلاسیک

گروه سنی ب: گروه «توتم» به سرپرستی عرفان شریف زاده از تهران

کنار عزیزان در آن مجموعه بودیم و از هیچ کمکی دریغ نخواهیم کرد.
***موسیقی به دلیل گران بودن بلیت‌ها از دسترس توده مردم دور است**

مدیرعامل خانه موسیقی افزود: در حالی که می‌دانیم متأسفانه فعالیت‌های هنری به مرکز و بالا شهر متمرکز شده است و این یکی از مصیبت‌ها تبدیل شده است که باید اینجا اشاره کنم که متأسفیم که اجراهای موسیقی مان در سال‌ها با بلیت‌های بسیار گران برگزار می‌شود و موسیقی از دسترس توده مردم و مخاطبان مهم و اصلی موسیقی دور بوده است. طبقه متوسط جامعه، بدنه‌ی کارمند و دانشجوی جامعه امکان کنسرت رفتن ندارد و اگر هم بتواند شاید سالی یکبار! ما باید هزینه‌های اجراهای موسیقی را پایین بیاوریم در حالی که تمام سالن‌ها دولتی یا متعلق به شهرداری هستند. البته ساختار سالن‌ها هم به شکلی شده که باید خودشان هزینه‌های خودشان را تامین کنند و از جایی حمایت نمی‌شوند. مثل همین خانه هنرمندان که شاید مهمترین مرکز هنری ایران در جهان باشد. باید در اینجا از زحمات جناب رجبی معمار تشکر کنم که روشن نگاه داشتن چراغ خانه هنرمندان مرهون زحمات ایشان و همکاران شان است.

نوربخش در ادامه بادی از زنده یادعلی مرادخانی عضو شورای سیاست گذاری این جشنواره کرد و گفت: مسئولان و مدیران این نکته را در نظر بگیرند که وقتی جایی هستند کاری کنند که رد پا و یادگار ارزشمندی از خود بجای بگذارند که وقتی از آنجا رفتند همه یاد آنها بکنند. علی مرادخانی از آن دسته مدیران بود که ما اهالی موسیقی ایشان را همیشه در کنار خود داشتیم. او شخصیتی ارزشمند بود که خودش در حوزه فرهنگ و هنر دغدغه داشت.

*خانه موسیقی نامگذاری‌های معابر شهر تهران به

نام مفاخر موسیقی را با جدیت پیگیری کرد

نوربخش با اشاره به زحمات و تلاش‌های دکتر محمدجواد حق شناس (رئیس سابق کمیسیون فرهنگی شورای شهر تهران) گفت: این جشنواره بدون زحمات و تلاش‌های آقای دکتر حق شناس به انجام نمی‌رسید. ایشان در دوره‌ای که در شورای شهر بودند خدمات بسیار ارزشمندی کردند. یکی از کارها نامگذاری خیابان‌ها به نام مفاخر فرهنگ و هنر بود که با پیگیری شخص ایشان و اعضای کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر به انجام رسید. ما امروز نام مفاخر موسیقی مان را در خیابان‌های این شهر داریم و این کار کوچکی نیست. ما در خانه موسیقی از ابتدا تقریباً هر آنچه به ایشان پیشنهاد

واکنش خانه موسیقی به سخنان نسجیده یک نماینده مجلس

موسیقی توهین شده بود گفت: اخیراً صحبت‌های یکی از نمایندگان محترم مجلس در فضای مجازی پخش شد و بسیار تعجب آور بود. البته خانه موسیقی اندکی در این مورد شکیبایی بخرج داد تا ببیند موضوع صحت دارد یا نه، ایشان دوباره مصاحبه‌ای انجام داد که معلوم بود تأکیدی بر گفته‌های قبلی او بود.

*ورود ساز به کشور برای تفنن نیست، برای اعتلای موسیقی کشور است

رئیس هیئت مدیره خانه موسیقی ایران گفت: ما واقعا متعجبیم که یک نماینده مجلس چنین حرفی را بزند و آن هم به گونه‌ای توهین آمیز به جامعه هنری و جامعه موسیقایی کشور که یکی از ارکان فرهنگی کشور است. اینکه شما معیشت مردم را با ورود آلات موسیقی مقایسه می‌کنید اصلا درست نیست. اگر معیشت مردم مهم است مربوط به غذای جسم مردم است. اگر غذای روحی مردم تامین نشود این هم باز یک کم کاری است که در مملکت می‌تواند اتفاق بیافتد. اصلا نباید اینها را با هم مقایسه کنید. ورود سازها بخاطر تفنن نیست. بلکه برای اعتلای موسیقی کشور است و من تعجب می‌کنم یک نماینده اینطور حرف بزند.

استاد داریوش پیرنیاکان در خصوص اظهارات این نماینده مجلس مبنی بر اینکه «کسانی که دنبال موسیقی هستند از کشور بروند» گفت: شما چه کاره اید؟ به شما چه ربطی دارد؟ شما نماینده‌ای هستید که با یک رای در مجلس نشستید. معلوم هم نیست با چند رای آمده اید. باید تحقیق شود که شما با چند رای آمدید در مجلس نشستید. به شما چه ربطی دارد که می‌گویید کسانی که دنبال موسیقی هستند از کشور بروند؟

نیمه‌های آذرماه خبری منتشر شد که در آن کاظم موسوی، نماینده اردبیل و سرعین و نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ایران در اظهاراتی جنجالی گفت: «ورود آلات موسیقی به کشور صلاح نیست چون کشور ما جمهوری اسلامی است. چرا باید با وجود این همه شهدا و علمایی که داریم آلات موسیقی به کشور وارد شود؟ موضوع آلات موسیقی و لوازمی از این قبیل آن قدر مهم نیستند که ما حتی برای آن وقت و ارزی خرج کنیم.»

این نماینده در ادامه سخنانش تأکید کرد: «دغدغه شب و روز ما فقط معیشت مردم است و آلات موسیقی که جزء کالای اساسی نیست که ما ورودش را الزامی بدانیم. عینک آفتابی و یا آلات موسیقی باشد یا نباشد هیچ تفاوتی در زندگی مردم ایجاد نمی‌کند.»

او همچنین در بخشی از سخنانش گفت: «اگر افرادی به دنبال آلات موسیقی یا امیال شخصی خودشان هستند، کشورهای دیگر هستند، می‌توانند از ایران بروند.»

پس از انتشار این سخنان، واکنش‌های زیادی در فضای مجازی و رسانه‌ها از سوی هنرمندان و هنردوستان مطرح شد. در ادامه نیز استاد داریوش پیرنیاکان (رئیس و سخنگوی هیئت مدیره خانه موسیقی) از سوی تنها نهاد صنفی اهالی موسیقی اعتراض خود را بیان کرد.

*موسیقی غذای روح مردم است

داریوش پیرنیاکان (رئیس و سخنگوی هیئت مدیره خانه موسیقی ایران) در خصوص اظهارات یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی پیرامون ورود ساز به کشور که در آن به اهالی

پایه خانه تناثر در حمایت از اعتراض خانه موسیقی به سخنان نماینده مجلس

هر دم از این باغ بری می‌رسد...

«روزگار عجیبی است نازنین!»

گویی قرار نیست در این مُلک برای لحظه‌ای آرامش داشته باشیم. برای پیش پا افتاده‌ترین حقوق انسانی و حیاتی‌مان باید تا حد مرگ با زمین بجنگیم، با آسمان بجنگیم، با گذشتگان بجنگیم، با آیندگان بجنگیم، با خویش‌ن بجنگیم، با بیگانگان بجنگیم، با دوستان بجنگیم، با مسؤلان بجنگیم... چه قدر جنگ؟ کمی هم صلح...

آقایان و خانم‌های مجلس‌نشین، لطفاً صلح پیشه کنید!

مردمان این مملکت، محکومان تاریخ نیستند، آنان خان‌ومان شما هستند، آنان به درست یا اشتباه شما را انتخاب کرده تا به آسایش و رفاه‌شان فکر کنید؛ نه این که با سخنان بیپه‌وده و ناصواب، خُرده آرامشی اگر دارند را بر هم بزنید.

مملکت بی‌موسیقی، دوزخی درآورد و بی‌امید است. شما این حق ندارید برزخ ما را با روح خشن خود به دوزخ میدل سازید.

تناثر و هنرِ نمایش، موسیقی را نه یکی از ارکان خود، که آن را قلب و وجود خود می‌داند. ما هنرمندان تناثر هم‌چون گذشته با موسیقی زندگی می‌کنیم، به دنبال سازهای موسیقی خواهیم بود، و هم‌چون هنرمندان بزرگ عرصه‌ی موسیقی، سینما، نقاشی، مجسمه‌سازی، معماری، هنرهای تجسمی، و بزرگان ادب و شعر و داستان نه تنها از خانه و کاشانه‌ی خویش نخواهیم رفت؛ از شما این که ما را بر نمی‌تابید خواستاریم از این مملکت بروید.

خانه‌ی تناثر، ضمن تأیید سخنان به حق رئیس محترم هیأت مدیره‌ی خانه‌ی موسیقی، و اعلام موضع این خانه‌ی بزرگ و شریف، اعتراض خود را از سخنان نماینده‌ی مجلس شورای اسلامی اعلام کرده و در کنار فرهیختگان و اهالی خانه‌ی موسیقی از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌خواهد که به این اظهار نظرهای تفرقه‌افکن که باعث تشویش اذهان عمومی می‌گردد واکنش روشن و صریح داشته باشند.

خانه‌ی تناثر - آذرماه ۱۴۰۰

*خانه موسیقی اعتراض شدید خود را به اظهارات نماینده مجلس اعلام می‌دارد

وی گفت: خانه موسیقی اعتراض بسیار شدید خود را نسبت به این قضیه اعلام می‌کند. در ضمن در اینجا به آقای اسماعیلی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی این را می‌گوییم که وزارت ارشاد باید نسبت به این قضیه عکس‌العمل نشان دهد و اعتراض کند. برای اینکه متولی سینما، موسیقی، تئاتر، نقاشی و همه این هنرها وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. اگر همین‌طور دم فرو ببندد و هیچ حرفی نزند، فردا هر کسی که از راه برسد چنین حرف‌هایی را بیان می‌کند.

رئیس و سخنگوی هیئت مدیره خانه موسیقی افزود: در هلند در سوله‌هایی برای گاوها موسیقی پخش می‌کنند تا شیر آنها دو برابر شود. یاد شعر سعدی بزرگوار افتادم که می‌گوید: اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب/ کز طبع جانوری کز عشق بی خبری. هر کسی از راه برسد نمی‌تواند به این مردم بگوید از کشور بروید. مثل آن مجری که در تلویزیون گفته بود اگر کسی نمی‌خواهد از مملکت برود.

*هنرمندان میزبانان تاریخ اند

پیرنیاکان تصریح کرد: باز هم تکرار می‌کنم که شما هیچ کاره اید و به شما ربطی ندارد کسی در این کشور باشد یا نباشد. ما بار دیگر اعتراض شدید خود را اعلام می‌کنیم. موسیقی برای این مردم مانند هواست؛ موسیقی غذای روح است و باید مردم آن را داشته باشند و تصمیم گیرنده آن شما نیستید.

رئیس هیئت مدیره خانه موسیقی ایران در پایان سخنانش گفت: باید به این آقای نماینده بگویم که سیاستمداران در هر جایگاهی که باشند مهمانان تاریخ‌اند و ما هنرمندان میزبانان تاریخیم. آنهایی که رفتنی هستند آقای نماینده شما هستید نه ما. این سخنان داریوش پیرنیاکان در فضای مجازی یکی از پر بازدیدترین ویدیوهای چند ماه اخیر بود و بسیاری از هنرمندان و هنردوستان در حمایت از مواضع خانه موسیقی مطالبی را در فضای مجازی منتشر کردند. در همین راستا خانه تناثر هم بیانیه‌ای را در حمایت از این مواضع اعتراضی خانه موسیقی منتشر کرد که به شرح زیر است:

پی‌نوشت:

این ادعا... این سخن تا جایی که اطلاع هست در هیچ منبع و ماخذی به نام شخص معینی ثبت و ضبط نشده است... اولین بار عطاالله مهاجرانی در سخنرانی‌اش پس از کسب رای اعتماد مجلس در سال ۱۳۷۶ در تالار وحدت از این تعبیر استفاده و بعدها بعد از ۱۵ سال در سال ۱۳۹۱ میلاد کبابی در مستندی از قول پدرش این مضمون را تکرار کرد. آیا اینها می‌تواند سندی برای خرده‌گیری از سخنان حیثیتی و مدافعه‌ی داریوش پیرنیاکان باشد؟ جز اینکه باید پرسید ای حضرات آیا بهتر نیست شما به جای کار فرهنگی بروید نماینده مجلس شوید؟

پاسخ قاطع، کوبنده و منطقی رئیس هیئت مدیره به سخنان نسنجیده و بی‌پایه یک نماینده مجلس با استقبال گسترده‌ای از مردم اعم از جامعه فرهنگی تا دیگر اقدار قرار گرفت و همگان با اتحادی مثال‌زدنی به دفاع از هویت فرهنگی برخاستند اما شگفتا که معدود افراد مدعی فرهنگ برخلاف موج و با حرکتی سخیف و کوتاه‌بینانه ایراد گرفتند که چرا داریوش پیرنیاکان آنجا که گفت هنرمندان میزبانان تاریخ هستند به منبع آن اشاره نکرده است! شگفتا و حیرت‌انگیز

مراسم رونمایی کتاب «ده قطعه برای دف» برگزار شد

روایت سرگذشت عاشقانه و زیبای ساز دف

***مهدوی: خانه موسیقی خانه همه هنرمندان**

رضا مهدوی افزود: باز هم به فال نیک می‌گیرم که این اتفاق مهم، رونمایی و جشن تولد در این‌جا یعنی خانه موسیقی که برگزار می‌شود؛ خانه موسیقی که خانه همه هنرمندان موسیقی ایرانی است. حتی از آن کس که در خیابان، ساز خیابانی می‌زند. متأسفانه سیستم غلط ممیزی ما اجازه نمی‌دهند در یک تالار معتبر این کار انجام شود، چرا که من اعتقاد دارم که خیلی از نوازندگان خیابانی به مراتب از ۳۰، ۴۰ درصد کسانی که در تالارهای معتبر نوازندگی می‌کنند، بهتر می‌نوازند.

وی افزود: می‌خواهم بگویم که این خانه خیلی زیبا می‌تواند متعلق به همه باشد و همه حرفشان را بزنند، حتی آن‌هایی که به آن‌ها مطرب گفته می‌شود و از نظر من مطرب چیز بدی نیست، همین که می‌تواند مردم را شاد کند فوق‌العاده است. بهتر از من که می‌روم در کلاس پز استادی می‌دهم، او جایگاه بلندمرتبه‌تری دارد و کسی که اختصاصاً در عروسی‌ها و جشن تولدها می‌رود، این خانه باید متعلق به همه باشد. وی گفت: باز همین مثالی که همیشه زدم می‌زنم؛ پدر و مادری پنج فرزند دارند که یکی از بد حادثه معتاد است، یکی دکترا گرفته، یکی هم بیکار است و یکی هم در حال تحصیل، این پدر و مادر باید هر ۵ فرزند را در خانه خودشان نگهداری کنند. خوشبختانه این اتفاق در حال رخ دادن است، البته نقدها و بحث‌هایی هست، اما باز هم به فال نیک می‌گیریم.

این نوازنده سنتور افزود: یک کتاب معتبر و بسیار خوبی در رابطه با دف‌نوازی از سوی استاد مهرداد کریم‌خاوری به زیور طبع آراسته شده، چرا که ایشان در ریتم دقیق هستند و می‌دانند اگر ریتم ساده‌تر کیبی، لنگ و... را درس می‌دهند، صرفاً درس ریتم را ندهند، چون این درس را در هر کلاس سولفژی می‌توان رفت و با سازها و روش‌های مختلف یاد گرفت، اما ایشان اصالت خاستگاه منطقه خودش که بسیار موجه است و همه مسئولین بارها و بارها تقاضا کردند که اقلیم کردستان ایران سرزمین دف معرفی شود.

مهدوی گفت: همان‌طور که شیراز، آذربایجان و دیگر شهرها مناطق دیگر باید اعلام شوند. مثلاً نوروز خوانی باید به نام مازنی‌هایمان ثبت شود، چرا که در جاهای دیگری نیست و آن‌ها اهتمام می‌ورزند. در کنار متدها و روش‌های آموزشی که در گذشته داشتیم، چه استادانی که هم‌ردیف مهرداد کریم‌خاوری بودند و چه کسانی که احساس می‌کردند حرفی دارند، به اشکال مختلف ناشران دولتی یا خصوصی کتاب تألیف کردند، همه در جای خود معتنم است.

این نوازنده و ناشر موسیقی گفت: من جزو آن دسته از افرادی هستم که اعتقاد دارم فراوانی نشر باید صورت بپذیرد، نباید مانع کسی بشویم و به اسم ممیزی کارشناسی کنیم و دلی را بشکنیم. مهم این است که وقتی همه این‌ها کنار هم قرار می‌گیرند به مرور زمان فرق

مراسم رونمایی از کتاب «ده قطعه برای دف» جلد سوم تألیف مهرداد کریم‌خاوری با حضور جمعی از هنرمندان علاقمندان روز جمعه ۱۹ آذرماه در سالن اجتماعات خانه موسیقی برگزار شد.

رضا مهدوی (نوزنده سنتور) در ابتدای این برنامه گفت: سنت خیلی خوبی که از ابتدای دهه ۸۰ شکل گرفت! همین رونمایی است، رونمایی در حقیقت یعنی جشن تولد یک اثر که می‌تواند اثرهای متفاوتی را در گذر زمان بر صاحب اثر مرتب شود، پس هر اثری که خلق می‌کند یک بار دیگر آن صاحب اثر متولد می‌شود. بحث‌های مختلفی در رونمایی‌ها و جشن تولدها هست که من می‌خواهم بهترین بحث را دنبال کنم، بدین مضمون که اعتقاد دارم یک مؤلف، موثر و صاحب اثر می‌خواهد در این جشن تولدش دوستان و مخاطبانش باشند، کسانی که از دور می‌شناسند با این تازه تولد شده آشنا شوند، بخش دیگری معتقدند که نقد و بررسی هم باید همراه باشد که من موافق نیستم. نقد جایش، جای دیگری است.

وی افزود: امروز را به فال نیک می‌گیریم، این که دوست عزیز ما مهرداد کریم‌خاوری که سال‌ها با آثار ایشان آشنا هستیم و بنده کمترین این توفیق را داشتم که بتوانم نشر برخی کارهایشان را داشته باشم. ایشان به اندازه کافی در بخش پژوهش و تحقیق و دغدغه‌ای که نسبت به اقلیم خودش دارد و این ساز، چرا که یک فرد اصیل و اصل جنس است، برخاسته از منطقه‌ای است که کردستان و سنندج است، خانقاه را درک کرده و می‌داند این ساز چقدر در بخش مهمی در دنیا محبوبیت دارد و حتی ایرانیان عزیز که این ساز از خانقاه به بیرون کشیده شده که داستانش را می‌دانید. به واسطه اصالت خاک، کردستان و ایران خودش دوست دارد که اصالت‌ها را ضمن این که حفظ می‌کند بیان و دانش امروزی را هم چاشنی کند و این کار خیلی قشنگی است. یعنی هر هنرمند و کسی که دورنمایی داشته باشد و بداند افقش در هر عرصه‌ای کجاست، باید فرزند زمان خصال خویشتن خودش باشد و این نکته‌ای است که مهرداد کریم‌خاوری لحاظ داشته و هر روز که جلو می‌رود موفق‌تر می‌شود.

دف سرگذشت عاشقانه و زیبایی دارد. در این بین می‌شود تلاش بزرگان این حوزه، نوازندگان پیشین که میراث‌داران ارزشمند این ساز معنوی بودند، از جمله خانواده بزرگ کامکار و بعد هم نقشی که استاد محمدرضا لطفی برای معرفی این ساز در ارکستر ایرانی داشتند اشاره کرد و تلاش دیگران هم به رونق این موضوع افزود.

وی افزود: بحث مطرب هم که پیش آمد، من خاطر م هست سفری به تاجیکستان داشتم و چند سال بعد سفری به آذربایجان که دیدم یک شب در تاجیکستان مهمان آقای دولت‌مند خالف بودم که خواننده سرشناسی هست، به من گفت که فردا شب مهمان من هستید. روزی که ما رفتیم برنامه‌ای را در حضور رئیس‌جمهور تاجیکستان برگزار کردند که در هیأت دولت برگزار شد و برنامه‌ای رسمی بود. به من گفت که فردا شب مهمان من هستید، فردا شب من را به یک عروسی بردند که آن‌جا خواننده مراسم عروسی بودند. عروسی محلی و بسیار زیبایی بود و یکی از خاطرات زیبا را برایم ساخت. با خودم فکر کردم که به این‌ها در کشور ما مطرب می‌گویند. وقتی ریشه مطرب را بررسی کنیم، می‌فهمیم همان‌طور که فرمودند اصلاً چیز بدی نیست. این رُست‌های روشنفکری در حوزه موسیقی بعداً ایجاد شد.

این کارشناس موسیقی گفت: موسیقی اگر به درد مردم نخورد به چه دردی می‌خورد؟! موسیقی‌ای که قرار است در تالارهای مجلل و آنچنانی برای یکسری اهل قدرت اجرا شود، متعلق به مردم نیست. مردم موسیقی خودشان را دارند، موسیقی بخشنامه‌پذیر نیست. در خاطرهای که آقای داوود یاسری که در برنامه دستان دعوتش کرده بودم و از آقای نادر گلچین تعریف می‌کرد، می‌گفت ما رفته بودیم در پادگانی پیش از انقلاب برنامه اجرا کنیم، وقتی می‌خواستیم بیاییم در اتوبوس به ایستگاهی رسیدیم که یکسری از دوستان سرباز در مرز ایستاده بودند. پسر جوانی بالا آمد و گفت که من دیشب نگهبان بودم و امکان حضور در آن برنامه را نداشتم، آقای گلچین را دید و شروع به گریه کرد، آقای گلچین در اتوبوس به بچه‌ها می‌گویند که سازهایشان را در بیاورند و در آن‌جا برای آن سرباز برنامه اجرا می‌کنند. خیلی از بزرگان را داریم که از جایی عبور می‌کردند و دیدند عروسی برگزار می‌شود و آن‌جا با افتخار خوانده است، آیا به او مطرب می‌گوئیم؟ اصلاً مطرب یعنی چه؟ این کلمه از ریشه طرب می‌آید، چیزی که شادی‌آفرین است. چیز بدی نیست. و این که آنچه بد است ضعف شخصیتی است که حتی در خیلی از بزرگان موسیقی ما هم هست.

سجادی گفت: به اعتقاد من خیلی از مشاهیر موسیقی ما به واژه‌ای که می‌گویند مطرب از آن مطرب‌ترند. من همیشه گفته‌ام که بعضی از دوستان ما در فضای مجازی و جاهای دیگر سؤال

صدف و خذف مشخص می‌شود. وقتی نقد شود این فتح بابی می‌شود که در آینده آن کتاب‌هایی که خذف بودند به مرور خودشان کنار می‌روند، نه این که کسی بخشنامه کند که جلوی آن را بگیرند.

وی در بخش پایانی سخنان خود گفت: ما با جشن تولد کتابی مواجه هستیم که پشتوانه آن کتاب‌های قوی و آثار درخشان تکنوازی‌ای بوده که یک نوازنده مبادرت و اهتمام بورزد و جرأت کند و سینه‌اش را ستبر کند و چندین ساعت آلبوم مجزایی از هم، با این که ریتم‌ها محدود است ولی نحوه نواخت و صداکشی و صدادهی از ساز با پوست‌ها، کوک‌ها، نواخت‌ها و نوانس‌های مختلف سُریته‌ای ایجاد کند که هر کسی که می‌شوند بگویند ما ده نوازنده برجسته نامدار دف اگر داریم، این در جای خودش اولین است. شاید صدها نفر داریم اما اسمی از آن‌ها نیست. این بیانگر و مبین این است که ایشان خیلی جدی مسیر را می‌روند. باز هم تبریک می‌گویم: «مطرب همین طریق غزل‌گو نگاهدار / کین ره که برگرفت به جایی عدالت است»

سپس سیدعباس سجادی (شاعر، ترانه‌سرا و کارشناس موسیقی): گفت که «درس معلم را بُود زمزمه محبتی / جمعه به مکتب آورد طفل گریزپای را» آنچه امروز در این روز تعطیل همه ما را دور هم جمع کرده، بی‌تردید حلقه مه‌ری است که جناب آقای استاد مهرداد کریم‌خانی ایجاد کرده است. مهرداد کریم‌خاوری و دامی دارد که آدم یک بار به این دام بیفتد نمی‌تواند از آن رها شود و این هم به صفای باطن و نکته‌ای برمی‌گردد که خاستگاه ایشان و شخصیت‌هایی که ریشه در معنویت خانقاهی، خاکساری و معنا دارند. خیلی متشکرم که من را به این جمع بزرگ پذیرفتید.

سید عباس سجادی گفت: من با مجموعه کارهای آقای کریم‌خاوری آشنایی دارم. سال‌ها به واسطه شاگردی که در حوزه موسیقی کردم با این آثار ارزشمند مواجه بوده‌ام. برخی از سازهای ما که به واسطه نوازندگان برجسته و سبقه‌ای که داشتند این توفیق را خیلی زود پیدا کردند که به عنوان ساز ملی تلقی شوند.

کرد و هم حرف زدن در مورد آن سخت است. دیدم که عنوان کتاب‌های قبلی که از مهرداد جان داشتیم واژه «آئین دف‌نوازی» را به کار برده است. پست آئین، آداب دارد. یعنی یکسری مراحل و مرتبتی هست که مراحل عرفانی را مطرح می‌کند. آئین مجموعه‌ای از این آداب است؛ اولاً اگر توفیق حضور در برخی از این محافل معنوی را داشتید، می‌دانید که به این سادگی نیست و هر کسی نمی‌تواند به راحتی دف را به دست بگیرد. یا مرشد و پیری که در آنجا هست چه مراتبی دارد، مانند حلقه ورزش‌های باستانی که یک نفر وسط چرخ می‌زند و دیگران به احترامش در بیرون آن را همراهی می‌کنند. هر کسی نوبتی برای اجرای نقش خودش دارد. به اعتقاد من کتاب‌هایی که برای گروه‌نوازی طراحی شده پیشنهادات بسیار جالب و کاربردی برای ساز دف هست و کسی هم آن را مطرح می‌کند که خاستگاهش، خاستگاه همین آئین است. ما برخی از گروه‌های موسیقی را دیدیم که داعیه اجرای برنامه‌های موسیقی نواحی را دارند، اما در انجام دادن آن الکن‌اند.

وی افزود: حداقل در خواندن، خوانش و خواننده‌های ما چون آن لَهجه‌ها را وارد نیستند، گاهی به جای این که کلمه را ادا کنند، کاریکاتوری از کلمه را ادا می‌کنند که به جای دلنشین بودن گوش‌خراش و آزاردهنده است. به اعتقاد من کسانی باید سراغ اینچور سازها بروند که فرهنگ آن ساز را هم درک کرده باشند. دف‌نوازی کار ساده‌ای نیست، هر چند سازهای کوبه‌ای ما مانند پیانو و دیگر سازها اگر دست روی آن بگذارید صدایی می‌دهد و نتی را ایجاد می‌کند، به هر جای دف هم دست بزنید صدایی می‌دهد، اما صدایی که قرار است از دف در بیاید فراتر از این چیزهاست. ما شاهد بودیم آقای کریم خاوری در این عرصه سال‌ها زحمت کشیدند و شاگردی کردند و همیشه روحیه طلبگی داشتند، به اعتقاد من این باعث شده که نسبت به شخصیتی مانند ایشان که امروز در جایگاه یک استاد هست احساس دوستی و نزدیکی بکنیم. و در بخش بعدی برنامه یاشار شاه نظری، بهروز قهاری و امیر جلیلیان به اجرای دو قطعه هم‌نوازی دف پرداختند.

در ادامه مهرداد کریم خاوری (نوازنده و مدرس دف) در جایگاه حاضر شد و از خانه موسیقی برای برگزاری مراسم و مهمانان برای حضور تشکر کرد. این برنامه با اجرایی بداهه با هنرنمایی هادی آذر پیرا (نوازنده تار) و مهرداد کریم خاوری (نوازنده دف) ادامه یافت و در پایان هنرمندان حاضر در مراسم از «کتاب ده قطعه برای دف» رونمایی کردند.

در این مراسم هنرمندان و چهره‌هایی همچون محمد اخوان، صابر نظر گاهی، حسین رضایی نیا، مهیار شادروان، شهرام صارمی، بابک بنی حسینی، صدرالدین حسین خانی و ... حضور داشتند.

می‌کنند که دوست داریم نزد فالانی برویم، من توصیه می‌کنم که نروید اگر دورادور گوش کنید خیلی بهتر است، به خیلی از این‌ها نزدیک نشوید. چون اگر نزدیک بشوید حالتان بهم می‌خورد، اینگونه است. خیلی از بچه‌هایی که در خیابان‌ها ساز می‌زنند بسیار با معرفت‌تر از خیلی مشاهیر هستند. خیلی از نوازندگان دوره‌گرد شرافت انسانی‌شان بالاتر است. برایشان شرایطی نبوده است، کسی که بدون معلم اینقدر خوب می‌زند و دل شما را تکان می‌دهد خیلی بالرزش‌تر از کسی است که معلم داشته و بد می‌زند.

وی افزود: به هر حال این ساز ریشه‌های تاریخی، فرهنگی و معنوی دارد و اخیراً مد شده که بعضی از خواننده‌ها که من یک وقتی می‌گفتم تحریرهای کف‌گیر می‌زنند، یعنی آنقدر تحریر می‌زنند تا از دیگران کف بگیرند، یک ربع تحریر می‌زند تا برایش دست بزنند. در حوزه آسیب‌شناسی ساز دف هم نکات اینگونه وجود دارد. اولاً ما در خیلی ارکسترها بدون جهت ساز دف را وارد می‌کنیم، به جای این که به دف حرمت بدهند، به اعتقاد من دف را ضایع می‌کنند و این توهین به ساز دف است. دوستان بزرگوار و هنرمند در این جمع زیادند، هر ارکستری ظرفیت هر سازی را ندارد و هر سازی هم ظرفیت حضور در هر ارکستری را ندارد. چرا در ارکسترهای خیلی بزرگمان که می‌خواهیم بگوییم ارکستر ایرانی است یکسری ساز می‌آوریم که نه کوک‌شان به آن ارکستر می‌خواند، نه همخوانی دارند و نه از دل فرهنگ نوازندگی آمده‌اند. این سازها را می‌آوریم که آن ارکستر را ایرانی کنیم؟! هر کدام از این‌ها کلاس خاص خودش را دارد و نیازی نیست.

*سید عباس سجادی: نگذاریم ساز دف به ابتذال کشیده شود

سجادی گفت: ساز دف هم از جمله آن سازهاست که گاهی وقتی در مجالس می‌شنوم حالم بد می‌شود. نه از ساز دف، از نوعی که ارائه می‌شود. طرف آنقدر می‌زند یا بیشتر از خود ساز دف خودش ادا در می‌آورد که آدم آن لحظات را که می‌بیند حالش بد می‌شود. واژه ابتذال واژه بدی نیست. ابتذال یا مبتذل به شیء یا پدیده‌ای می‌گویند که خیلی دم‌دستی باشد. خیلی از موسیقی‌ها و سازها که دم دست قرار می‌گیرد مبتذل می‌شود که به معنای کوچه‌بازاری و پاپ نیست. اتفاقاً اگر موسیقی درست و حسابی که ما به آن موسیقی فاخر می‌گوییم - هیچ وقت برای آن تعریف ارائه نکردیم - را زیاد ارائه کنیم و بیش از اندازه ارائه شود، مبتذل خواهد شد. بنابراین این ساز هم مانند سازهایی است که به اعتقاد من بحث در مورد آن سهل و ممتنع است، هم خیلی راحت می‌توان در مورد آن صحبت

تقدیر از عوامل پایگاه واکسیناسیون در خانه موسیقی

در کرونا ایجاد کنیم و با ثبت نام و دعوت از هنرمندان شاخه‌های مختلف هنری واکسن مورد نظر این عزیزان تزریق شود که باید در این زمینه از معاونت اجرایی و همه همکارانی که زحماتی متقبل شدند تشکر و قدر دانی کنم.

نوربخش در پایان سخنانش گفت: کرونا هر روز داغ فراوانی بر دل مردم ایران می‌گذارد و جامعه هنری هم از این مصیبت در امان نبوده، هنرمندان بسیاری را از دست دادیم که ضایعه‌ای جبران ناپذیر برای فرهنگ و هنر ایران است. بسیاری از اهالی فرهنگ هم عزیزانشان را از دست دادند که از جمع حاضر آقای کاظم هژیر آزاد فرزند نازنیشان و آقای سالار عقیلی پدر بزرگوارشان را بر اثر کرونا از دست دادند که همینجا مجدداً به این عزیزان تسلیت می‌گوییم.

جمشیدی خواننده که هماهنگی این جلسه برای حضور مسئولان وزارت بهداشت را برعهده داشت گفت: به سهم خویش از عزیزان وزارت بهداشت و مسئولانی که هماهنگی ایجاد پایگاه واکسیناسیون در خانه موسیقی را برعهده داشتند سپاسگزاری می‌کنم.

وی گفت: خانم دبیری به نمایندگی از مسئولان همراه هنرمندان در وزارت بهداشت اینجا حضور یافتند تا لوح تقدیر شان را دریافت کنند.

در ادامه مراسم لوح تقدیر آقایان دکترهاده ای، دکتر محمودی، دکتر عشرتی، دکتر گل محمدی و خانم دکتر نوربخش توسط مدیرعامل و قائم مقام خانه موسیقی به نماینده شان اهدا شد و همچنین با اهدای لوح از تلاش‌های صبورانه و دلسوزانه خانم آناهیتا دبیری در امر واکسیناسیون هنرمندان قدردانی شد. در پایان این مراسم سالار عقیلی به همراه سه تار سهیل حکمت آرا به اجرای ساز و آواز پرداخت و رضا مهینی هم دقایقی اجرای تکنوازی دف داشت.

در این نشست، مهدی افضلی (مدیرعامل بنیاد رودکی) و چهره‌های هنری همچون طاهر شیخ‌الحکمایی، کاظم هژیر آزاد، معصومه مهرعلی، اصغر همت، داود آزاد، سالار عقیلی، سهیل حکمت آرا و ... حضور داشتند.

مراسم تقدیر از عوامل برگزاری پایگاه واکسیناسیون هنرمندان در خانه موسیقی روز چهارشنبه ۲۱ مهرماه با حضور جمعی از هنرمندان شاخه‌های مختلف هنری از مسئولان و همکاران وزارت بهداشت برگزار شد.

در این مراسم که در محوطه باز خانه موسیقی برگزار شد، داود گنجه‌ای (قائم مقام و عضو شورای عالی خانه موسیقی) گفت: واکسیناسیون هنرمندان در خانه موسیقی یکی از قدم‌های مهم بود که خوشبختانه با تلاش‌های صورت گرفته توسط مسئولان اجرایی خانه این امر محقق شد و اینجا درواقع پایگاهی برای همه اهالی هنر بود تا بدون دغدغه و با حفظ شأن هنری در کمترین زمان ممکن واکسن مورد نظرشان را دریافت کنند.

گنجه‌ای در سخنانش با ابراز تأسف از مرگ جمعی از مردم ایران در زمان شیوع کرونا گفت: متأسفانه مردم و هنرمندان زیادی در این یکی دوساله بخاطر عدم ورود واکسن به ایران جان خود را از دست دادند و بسیاری از خانواده‌ها نیز داغدار شدند که برای همه ما دردناک است. امیدواریم با تسریع واکسیناسیون عمومی ریشه این ویروس و بیماری از ایران کنده شود و خانه موسیقی هم مثل همیشه در کنار اهالی موسیقی و هنر ایستاده تا مطالباتشان را که نمونه اش همین واکسیناسیون است پیگیری کند.

مدیرعامل خانه موسیقی هم در این نشست گفت: از ابتدای واکسیناسیون در کشور خانه موسیقی با جدیت پیگیر تزریق واکسن برای هنرمندان بود که در ابتدا سعی شد با همکاری موزه موسیقی و موسسه هنرمندان پیشکسوت در فضایی مختص به اهالی فرهنگ و هنر واکسیناسیون هنرمندان پیشکسوت انجام پذیرد.

وی افزود: خوشبختانه در مراحل بعدی با هماهنگی صورت گرفته توسط خانه موسیقی و دیگر خانه‌های هنری، هنرمندان رده‌های سنی جوان تر هم واکسینه شدند.

مدیرعامل خانه موسیقی گفت: با پیگیری‌های شبانه روزی توانستیم، در خانه موسیقی پایگاهی با یاد هنرمندان از دست رفته

حسین علیزاده در آیین گشایش نمایشگاه «نغمه مانا»:

هنر شجریان نیاز انسان است

آیین گشایش نمایشگاه «نغمه مانا» همراه با نکوداشت محمدرضا شجریان با حضور چهره‌های برجسته حوزه موسیقی و فرهنگ و هنر شامگاه جمعه ۱۲ آذر در سالن استاد شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

پیشنهاد می‌کنم که به طور جدی خانه هنرمندان ایران بر این امر برنامهریزی و اقدام کند.

وی افزود: دو نوع نگاه را باید به عنوان ملت ایران مدنظر داشته باشیم. به یکی از اشعار عبدالمجید طالبانی استاد خط شکسته استناد می‌کنم:

«توای متاع محبت چگونه کالایی
که قیمت تو نه بایع، نه مشتری داند
نه من به بندگی خواجه دگر راضی
نه خواجه ام روش بنده پروری داند»

اما نگاه دوم این است که ما به عنوان نماینده ملت پرفرهنگ ایران، میلیون‌ها هموطن عزیز دیگر و همه کسانی که با فرهنگ ایران در هر جای دنیا آشنا هستند قدر و قیمت هنر ایران را می‌دانیم و باید به این نگاه دوم اعتبار بدهیم و این بیت مصداق‌اعلای همان نگاه دوم است که در قلب عاطفه ما همواره جاری بوده است: «غیر از هنر که تاج سر آفرینش است / دوران هیچ منزلتی جاودانه نیست» امیرخانی ادامه داد: ما خوشنویسان زانوی ادب زده‌ایم و نسبت به آثار گران‌بهای موسیقی و ادبیات شاگردی دائمی داریم و همه عمرمان اینطور می‌گذرد. اساساً جنس هنر خوشنویسی با ادبیات همراه و هم‌قدم است. من تنها به عنوان ستایشگر استاد شجریان می‌توانم نکته‌ای را درباره ایشان بر زبان بیاورم اما معرفت‌شان را باید از زبان بزرگان این هنر بشنویم. اگر به نقطه‌ای رسیده باشیم که شاگرد شایسته‌ای برای فرهنگ و ادب کشور باشیم، باید به خودمان افتخار کنیم و با صدای نازنین استاد شجریان دوباره با این فرهنگ آشنا شویم. از این بابت مدیون استاد شجریان هستیم.

امیرخانی با اشاره به خاطراتی از محمدرضا شجریان توضیح داد: همه ملت ما به هم‌عصری با استاد شجریان افتخار می‌کنند. در طول تاریخ چراغ‌های روشنی داشته‌ایم که جغرافیای فرهنگی ما را روشن کرده و آنان که مشتاق زیبایی، کمال، لطافت، معرفت و هنر هستند، از صدای آسمانی استاد شجریان، مشام جان خود را معطر کرده‌اند و این بهره‌مندی همچنان ادامه دارد. متأسفانه ملت ما به دلایلی که مفصل است، ماموریت دارد گویی خودش را معرفی نکند.

***حق شناس: بزرگداشت محمدرضا شجریان وظیفه‌ای ملی و فرهنگی است**
محمدجواد حق‌شناس در ادامه مراسم درباره نمایشگاه «نغمه

در ابتدای این مراسم، مجیدرجبی معمار مدیرعامل خانه هنرمندان ایران گفت: به همه استادان و هنرمندان خوشامد می‌گویم. نمایشگاه «نغمه مانا» به بهانه نکوداشت خسرو آواز ایران استاد محمدرضا شجریان برگزار شده است. ایشان به معنای واقعی ذوالفقون بودند؛ هم در موسیقی، هم در آواز و شناخت شعر و ادبیات. ایشان نقشی جدی در احیای شعر پارسی، کهن و حتی سپید و در خوشنویسی نیز مهارت داشتند. ایشان در قرائت قرآن کریم نیز بسیار لحن زیبایی داشتند. هیچ وقت خود نمی‌پذیرفتند مسئولیتی را در سمتی قبول کنند و بر این نکته استاد امیرخانی صحنه می‌گذارند اما همواره به عنوان مشاور عالی در کنار خانه هنرمندان بودند و کمک کردند تا اینجا مامنی برای هنرمندان باشد.

وی افزود: از افتخارات خانه هنرمندان ایران این است که استاد شجریان دو بار در این محل کارگاه تخصصی و نمایشگاه داشته‌اند. ملت ایران قدرشناس هنر است و استاد شجریان علاقه خود را به تاریخ فرهنگ و هنر ایران ثابت کرده‌اند. استاد شجریان به گل و گیاه علاقه زیادی داشتند و به نظرم گویی این هنرمند بزرگ بعد از درگذشت تازه شکفته شدند.

***غلامحسین امیرخانی: با صدای استاد شجریان دوباره با فرهنگ و ادب این سرزمین آشنا شدیم**

غلامحسین امیرخانی هنرمند برجسته خوشنویس و رییس انجمن خوشنویسان ایران هنرمند دیگری بود که در این مراسم به سخنرانی پرداخت. وی عنوان کرد: سعادت و برکتی است که به بهانه نکوداشت استادی عزیز دورهم جمع شده‌ایم. شاید خانه هنرمندان ایران بتواند تمهیدی بیاندیشد که جلسات فصلی یا مستمر برگزار کنیم و هنرمندان عزیز دست کم از دیدار یکدیگر بی‌نصیب نمانند.

امیدآفرینی و زندگی است و به همین دلیل است که برخی آن را دوست ندارند چون با زندگی مخالفند. صبح زود بلند شدم و این آسمان آبی را دیدم و با خودم گفتم حیف که امشب باید خوابید، چراکه باید تا می‌توانیم این آسمان آبی را ببینیم.

وی ادامه داد: وقتی آمدم و پوستر این نمایشگاه را دیدم، متوجه شدم همان آسمان آبی در این پوستر نقش بسته و شجریان، خورشید آن است. وقتی با این حال و هوا، طول پارک هنرمندان را طی کردم؛ به تدریج که به خانه هنرمندان نزدیک شدم فکر کردم که به سفر طولانی می‌روم و به جزیره‌ای وارد می‌شوم، جزیره‌ای که انگار در شهر ما قرار ندارد. در شهر ما آوردن نام این مرد بزرگ ممنوع است اما در این جزیره آوردن نام شجریان مشکلی ندارد و خود را خرامان خرامان به جزیره‌ای رساندم که در آن می‌شود اسم او را بلند فریاد زد. عزیزانه افزود: بارها در سخنان دوستان شنیدیم که شجریان در قلب مردم است، پس ما یک گروهی داریم که جز مردم نیستند چون قلبشان سیاه است و شجریان در آن جای نمی‌گیرد.

* نام محمدرضا شجریان اتحاد ایجاد می‌کند

این نوازنده موسیقی ایرانی، با اشاره به تلخی‌ها و شیرینی‌هایی که طی یک سال و نیم گذشت، گفت: علاوه بر تلخ و شیرینی، برخی مواقع هم آدم عصبانی می‌شود؛ شجریان تنها یک خواننده، خوشنویس، سازنده ساز و... نبود و در تاریخ موسیقی نیز با این ویژگی‌ها زیاد بوده‌اند و خیلی‌ها هم خواهند بود. در تاریخ همیشه هنرمندانی در خاطر می‌مانند که فقط ویژگی هنری ندارند و شجریان به همین دلیل در اذهان خواهند ماند.

وی اظهار کرد: برای من جالب بود که خیلی‌ها وقتی در حال صحبت هستند اصلاً نمی‌دانند درباره چه کسی سخن می‌گویند! به دلیل محدودیت‌های رادیو و تلویزیون داخلی، ما و مردم به شبکه‌های ماهواره‌ای خارج از ایران پناه بردیم چون نسبت به شجریان بغض داشتیم و این بغض ما، مدت‌ها و تا همین امروز ادامه دارد. در این شبکه‌ها، خیلی‌ها صحبت کردند و خیلی صحبت‌های واهی درباره ایشان مطرح کردند که واقعاً جای تأسف داشت. در هر صورت ما در دنیایی متضاد زندگی می‌کنیم و امروز خیلی اتفاق خوبی بود که رقم خورد. شجریان شخصیتی بود که اتحاد به وجود می‌آورد. همین عده که در این سالن هستند و سرآمدان هنری به حساب می‌آیند، همیشه کنار هم نمی‌نشینند و نام شجریان است که ما را کنار هم

مانا» بیان کرد: این نمایشگاه که به همت انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران، انجمن خوشنویسان ایران، خانه موسیقی و خانه هنرمندان ایران برگزار شد، با رویکردی شایسته و هدفی بایسته شکل گرفته تا با مشارکت هنرمندان بزرگ طراح گرافیکست و خوشنویس، ادای دینی به ساحت خسروی آواز ایران داشته باشند. امام مهربانی‌ها حضرت امام رضا (ع) می‌فرمایند: «بزرگان خود را محترم شمارید.» وی ادامه داد: استاد شفیع کدکنی هنگامی که از شجریان سخن می‌گوید، بیان می‌کند «من حق خودم و در حد خودم نمی‌دانم درباره هنر شجریان صحبت کنم چون ایشان در موسیقی آوازی ایران جایگاهی را دارد که حافظ در شعر فارسی دارد. مگر ما در چندین هزار سال، چند حافظ داشته‌ایم» در حق استاد شجریان هیچ چیزی جزء ستایش نمی‌توانیم داشته باشیم.

حق شناس همچنین گفت: بی‌گمان محمدرضا شجریان جزو سرآمدان هنر ایران است و بزرگداشت او، وظیفه‌ای ملی و فرهنگی است. وی آراسته به چندین هنر است و ویژگی ممتازش، جامعیت اوست و او در هنرهای بسیاری به کمال رسیده و استاد تمام هنر است. در عین حال اهتمام به هنر، او را از پرداختن به مسئولیت‌های اجتماعی و انسانی غافل نکرد. امیدوارم مقامات، صاحب‌نظران و مسئولان فرهنگی نیز به مسئولیت فرهنگی خود به شایستگی عمل کرده و دین خود را تمام و کمال به این شخصیت بی‌مانند هنر ایران ادا کنند. آثار وجودی محمدرضا شجریان در عرصه‌های مختلف، چنان متنوع، اثرگذار و ماندگار است که سال‌ها پوشش و پژوهش در این باغ ارغوان، میوه‌های پرثمری را به ارمان خواهد آورد. بردیا صدرنوری آهنگساز و نوازنده پیانو در ادامه به تک‌نوازی پیانو از ملودی‌های آشنا از آوازهای زنده‌یاد شجریان پرداخت که با همراهی حضار در خواندن ترانه «مرغ سحر» به پایان رسید.

* حسین عزیزانه:

شجریان در قلب‌های سیاه جایی ندارد

سخنران بعدی مراسم، حسین عزیزانه نوازنده برجسته ایرانی و دوست دیرینه محمدرضا شجریان بود. وی با اشاره به آسمان آبی روز جمعه تهران، سخنان خود را با انتقادی نسبت به ممنوعیت نام بردن از محمدرضا شجریان بعد از درگذشت او، مطرح کرد و گفت: امروز آسمان تهران آبی و واژه امید واقعاً ملموس بود. همه روزهای ما همانند هوای تهران است که امید نیست. هنر همیشه نقش

قرار داده است.

حسین علیزاده با تاکید بر اینکه همگان از ارزش‌های هنری شجریان اطلاع ندارند اما او را می‌شناسند، بیان کرد: این موضوع به این دلیل است که شجریان فقط خواننده افسانه‌ای نیست و پشت همه هنرهایش، شعور، شجاعت و جسارت مشهود بود.

وی در پایان گفت: چیزی که باید درسی برای ما باشد این است که نباید عادت کنیم و راضی به این باشیم که در سالتی کوچک و پنهانی بزرگداشت بگیریم یا راضی نباشیم خیابانی را به نام شجریان کنند، چراکه اینها کافی نیست و تمام جغرافیای ایران را نیز به نام شجریان کنند، کم است. آن چیزی که باید درس بگیریم این است که این هنر با شخصیتی ساخته شده که آن، تکرارنشده است. صدای شجریان، صدای آشنای عشق است و اگر کسانی خصومتی با عشق و زندگی دارند، با شجریان هم خصومت دارند. هنر آدمی مثل شجریان، نیاز انسان است. یادش بخیر.

*همایون شجریان:

سبیل غم نبودن پدر من را با خود می‌برد

همایون شجریان نیز در ادامه عنوان کرد: صحبت‌ها درباره پدر می‌تواند جنبه‌های مختلفی داشته باشد اگر بخواهم به‌طور کلی درباره او چیزی بگویم این است که پدرم تک بعدی نبود و بهتر است بگویم نیست زیرا رفتنش را باور ندارم و این موضوع را هر از گاهی کاملاً فراموش می‌کنم. او درباره هر مساله‌ای کندوکاو می‌کرد، شاید حتی درباره راز یک معما یا یک بازی یک ماه زمان صرف می‌کرد یا در کودکی می‌دیدیم بعد از اینکه شام می‌خورد به زیرزمین می‌رفت تا ماشین رختشویی را خودش تعمیر کند. همین مساله باعث شد عشق، تمرکز و توانایی‌اش را بر هر چیزی مصروف کند و در آن بدرخشد.

وی ادامه داد: خاطرات زیاد است و لذت بخش و بعضی‌هايش ما را به تعجب وامی‌دارد. عمویم خاطرات زیادی از او دارد که از او خواسته‌ام آن را مکتوب کند. از برگزاری این نکوداشت سپاسگزارم و در یک سال گذشته از رفتن به هر جمعی پرهیز کرده‌ام زیرا توانش را ندارم و سبیل غم من را با خود می‌برد اما از سویی آنقدر حضور این عزیزان و زیر سایه‌شان بودن غنیمت است که خودش شیرینی‌هایی دارد.

فاطمه کرکه‌آبادی رییس هیات مدیره انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران نیز در سخنانی کوتاه به ارائه گزارشی از ایده برپایی نمایشگاه پرداخت و گفت: نمایشگاه «نغمه مانا» ادای دینی کوچک

برای هنرمندی بزرگ است؛ سال گذشته همزمان با درگذشت استاد بنا داشتیم این نمایشگاه را برگزار کنیم که بنا به دلایلی این مهم رخ نداد اما امروز خوشحالیم که با همراهی سه انجمن هنری دیگر توانستیم چنین حرکتی را به ثمر برسانیم.

سپس امیر هوشنگ اردلان هنرمند معمار و دوست قدیمی استاد شجریان که روی جلد آلبوم‌های قدیمی شجریان را طراحی کرده بود به قرائت سروده‌ای که به مناسبت چهلمین روز درگذشت استاد سروده بود پرداخت.

در ادامه، حسن کریم‌زاده دبیر نمایشگاه «نغمه مانا» گزارشی از نمایشگاه ارائه و بیان کرد: پس از شکل‌گیری ایده برگزاری این نمایشگاه برای پاسداشت استاد شجریان، به واسطه سیاست‌های اتخاذ شده برای آن فراخوانی محدود برای ۱۱۰ تن از طراحان گرافیک ارسال شد که بر اساس آن، ۱۰۱ اثر از ۸۲ هنرمند دریافت و سپس نزدیک به ۲۰ اثر خوشنویسی از انجمن خوشنویسان ایران به مجموعه اضافه شد.

آوا مشکاتیان نوه زنده‌یاد شجریان به عنوان آخرین سخنران یادداشتی را که برای کتاب «نغمه مانا» نوشته بود قرائت کرد و گفت: هر چه دور می‌شوم آن صلابت زیبا پیداست، صلابتی که فصل‌ها دارد و زیبایی‌های گوناگون، آراسته به جان زمانه خویش. هنری که آینگی می‌کند پیوندتان را با این سرزمین و مردم نازنین. دور می‌شوم، پیر می‌شوم، هیچ می‌شوم؛ شما جاودانه پدیداید، شما تا همیشه در جان این سرزمین جاوید هستید و نقش می‌گردید به رنگ، خط می‌گردید به شعر، خاطره می‌گردید به وصال و مهربانی به لالایی. و داد بیداد ممتد مایید برای هر آنچه باید باشد و نیست.

در پایان غلامحسین امیرخانی، حسین علیزاده، همایون شجریان و دیگر حضار نمایشگاه را افتتاح کردند.

نمایشگاه «نغمه مانا» به دبیری حسن کریم‌زاده شامل ۷۹ پوستر، ۲۷ نشانه و نشانه‌نوشسته و ۲۱ تابلوی نفیس از هنرمندان عضو انجمن خوشنویسان ایران، توسط انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران، انجمن خوشنویسان ایران، خانه موسیقی ایران و خانه هنرمندان ایران از ۱۲ تا ۲۲ آذرماه در طبقه همکف خانه هنرمندان ایران دایر بود. شورای سیاست‌گذاری این نمایشگاه فاطمه کرکه‌آبادی، حمیدرضا نوربخش، محمدجواد حق‌شناس، مهرداد دارابی، محسن سلیمانی، بردیا صدر نوری و اونیش امین‌الهی بودند.

حمیدرضا نوربخش در رادیو گفتگو:

در بحث نظارت بر آموزش موسیقی هیچ تعارف و انعطافی نداریم

برنامه به سؤالاتی که در برنامه‌های گذشته در خصوص خانه موسیقی و فعالیت‌های این نهاد صنفی تخصصی مطرح شده بود پاسخ داده شد.

برنامه ارغنون رادیو گفتگو روز پنجشنبه ۱۸ آذرماه با موضوع فعالیت‌های خانه موسیقی و با حضور حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی) برگزار شد. در این

ارشاد، این اتفاق قریب به دو سال است که رخ داده و این تغییر در حال صورت گرفتن است. امیدواریم بتوان از مزایایی که در وزارت کار و رفاه هست و جوه صنفی‌اش لحاظ شود و از این موارد هم استفاده شود.

*خانه موسیقی واحد دولتی و تابع صد در صدی ارشاد نیست

نوربخش گفت: به هیچ عنوان به این معنا نیست که چون نهادها در وزارت ارشاد ثبت شده پس واحدی دولتی و تابع صددرصد است و هیچ‌گونه چالشی ندارد و کاری نمی‌کند. این تشکیلی است صنفی و تخصصی، یعنی طبق اساسنامه‌اش فعالیت‌های صنفی دارد، کمالینکه تا الان انجام داده است. اگر این‌جا فقط یک مؤسسه فرهنگی-هنری بود چگونه اعضایش می‌توانستند بیمه شوند؟ این‌ها تخصیص‌ها و ویژگی‌هایی بوده که این قاعده خورده و دولت هم پذیرفته. افرادی که در این مجموعه هستند، هنرمند شناخته می‌شوند، صنف هستند و قواعد صنفی راجع به آن‌ها اجرا می‌شود.

*نباید بی پایه و اساس انتقادات و صحبت‌هایی را

در رسانه مطرح کرد

نوربخش در ادامه در پاسخ به سؤالی در خصوص وضعیت کانون سازندگان ساز گفت: کانون سازندگان ساز در همین انتخابات هیأت‌مدیره انتخاب کرده و در همه دوره‌ها هم هیأت‌مدیره داشته است. کانون سازندگان ساز در همین انتخابات جزو یکی از انتخابات‌ها بوده، اگر این دوستان زحمت بکشند و به همان جدول برنامه انتخاباتی مراجعه کنند به سادگی می‌بینند که روز انتخابات کانون سازندگان ساز در فلان روز بوده است و این برنامه هم اجرا شده و هیأت‌مدیره آن هم انتخاب شدند و در مجمع عمومی شرکت کردند. به نظرم باید برای بعضی چیزها سند و دلیل خواست، اگر کسی ادعایی می‌کند، باید برای ادعایش دلیل داشته باشد. این که ما یکسری صحبت‌هایی را همین‌طور بدون مبنا و سند و مدرک بگوییم و برویم، نمی‌شود. گله‌مندی من این بود که گفتم بالاخره آیا می‌شود همین‌طور آمد و بی‌منا حرفی زد و رفت و کسی هم از آدم چیزی نخواهد، نباید اینگونه باشد.

*درهای خانه موسیقی به روی همه باز است

نوربخش در خصوص پاسخ به منتقدین در خانه موسیقی گفت: تا الان آیا کسی گفته که در خانه موسیقی پاسخ ما را ندادند، کسی بگوید ما را راه ندادند یا کسی بگوید خواستیم مدیرعامل را ببینیم و من را راه

حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی ایران) در پاسخ به سؤالی مبنی بر ماهیت صنفی خانه موسیقی گفت: در یک دوره‌ای حدود ۲۰ یا بیست و اندی سال پیش به تدریج تشکلهای صنفی شکل گرفتند، در آن زمان دوستان تشخیص‌شان این بود که چون سابقه و تجربه آنچنانی وجود نداشت، این تشکلهای وزارت ارشاد شکل بگیرد. شاید به دلیل همین عدم سابقه و پیشینه و تجربه این شاکله به صورت مؤسسات فرهنگی صرف که انواع آن بسیارند و به صورت شخصی اداره می‌شود، با آن‌ها تفاوت داشت. خانه سینما، خانه تئاتر و تشکلهایی به این شکل وجود داشتند. منتها این‌ها ویژگی‌ای داشتند که هم کار صنفی بکنند و هم این‌که وجوه فرهنگی-هنری و تخصصی هم در آن‌ها لحاظ شود. به همین دلیل در اعضا هم درجه‌بندی هست و طبیعتاً ممکن است در صنوف صرف چنین چیزی نباشد. اما اگر بخواهیم این را ملاک قرار بدهیم، به هر حال وقتی که در وزارت کار یا وزارت کشور به صورت NGO ثبت شویم، به هر حال تابع قوانین و قواعد خاص آن مجموعه هستیم و طبیعتاً وقتی سازوکار به این شکل است می‌شود گفت که آن‌ها هم در وزارت کار ثبت می‌شوند و خیلی نمی‌توانند با آن مجموعه چالش‌های جدی داشته باشند.

وی افزود: این که یک تشکل در کجا ثبت می‌شود ملاک نیست، ملاک این است که قواعد و قوانین صنفی در آن‌ها لحاظ می‌شود، وزارت ارشاد و دولت هم این را پذیرفته‌اند، وزارت کار هم شاکله خودش را دارد. البته بارها اعلام شده است که با تفاهم‌نامه‌ای که بین وزارت کار و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی امضاء شد، همه این تشکلهای به نوعی هم در وزارت کار ثبت می‌شوند و هم در وزارت

دعوت می‌کنیم که چند ساعت یا چند روز باید در آنجا بیاید و برای امر نظارت وقت بگذارد، خب ما وقتی فرصت این‌ها را می‌گیریم باید حق‌الزحمه‌ای هرچند کوچک پرداخت شود.

نوربخش با اشاره به برخی انتقادات در خصوص اخذ وجه برای آزمون صلاحیت تدریس گفت: این بی‌انصافی است که فکر کنیم خانه موسیقی از این راه درآمدی کسب می‌کند.

*ساز و کار انتخابات آنلاین فراهم نیست

حمیدرضا نوربخش در بخشی از سخنانش در پاسخ به سوالاتی در خصوص وضعیت انتخابات خانه موسیقی گفت: از ابتدای پدید آمدن بحث کرونا، در هر دوره و مقطعی با ستاد کرونا و اداره کل حقوقی وزارت ارشاد و دبیرخانه مؤسسات فرهنگی نامه‌نگاری کردیم و نظر خواستیم، همه آن‌ها خصوصاً ستاد کرونا بالاتفاق اجازه انتخابات ندادند. دوستانی صحبت از انتخابات آنلاین کردند، اما شما می‌دانید که انتخابات آنلاین زیرساخت نیاز دارد و حتی عزیزی که گفتند بعداً قانع شدند، یکی، دو مورد انتخابات آنلاین انجام شد و به قدری راجع به آن حرف و حدیث و شبهه آمد که من فکر می‌کنم همان برگزارکنندگان پشیمان شدند و در آخر هم به نتیجه نرسید. خب طبیعی است که چنین انتخاباتی نیازمند زیرساخت است، اولاً وقتی که تعداد زیادی از اعضای ما در روستاها و شهرستان‌های دورافتاده هستند، مانند هنرمندان نواحی، آیا آن‌ها سازوکار اینترنت و آنلاین می‌دانند؟ از این گرفته تا زیرساختی که باید وجود داشته باشد، ما اعلام کردیم که زیرساخت شفاف وجود ندارد و پس از آن شبهه‌های بیشتری به وجود می‌آید. این که به تعویق انداختیم هر بار با استعلام بوده و زمانی که برگزار کردیم باز با استعلام این کار را کردیم و اعلام کردیم که در فضای باز و پرورتکل این کار را انجام می‌دهیم، اتفاقاً تعداد قابل توجهی هم در بعضی از کانون‌های ما آمدند.

*انتخابات دقیقاً طبق اساسنامه خانه موسیقی انجام

شد و به آن مفتخریم

نوربخش در خصوص جمعیت حاضر در انتخابات کانون‌های مختلف نیز گفت: در کانونی که کلاً ۶۰۰ نفر عضو دارد، اگر ۱۵ نفر بیایند و به آن‌ها و کالت بدهند، عددی که نیمی از کانون یا نزدیکی به نیمی از آن تعداد است را که نباید با چند هزار نفر مقایسه کنیم. ما کانونی داریم که ۲ هزار نفر عضو دارد و از بین آن‌ها ۶۰۰ نفر می‌آیند. یک کانون است که ۷۰، ۸۰ نفر عضو دارد، مگر چند پژوهشگر موسیقی در کشور داریم؟ چند صدابردار خاص موسیقی در کشور داریم؟ خب کانون‌هایی که کم‌تعداد هستند که نباید انتظار داشته باشیم ۲۰۰ نفر آدم بیایند. ما هیچ‌یک از این‌ها را در نظر نمی‌گیریم و می‌گوییم که چرا ۲۰ یا ۳۰ نفر آمدند. بعد هم کسانی که نمی‌توانستند بیایند طبق قانون به آن‌ها و کالت دادند و آن‌ها رأی دادند. این‌ها را نباید به حساب عدم شفافیت یا عدم استقبال بگذاریم.

وی افزود: طبق قانون، اساسنامه و آیین‌نامه همه باید از یکی، دو هفته قبل اعلام کاندیداتوری می‌کردند. روند انتخابات خانه طبق مَر قانون انجام شد. اتفاقاً جزو اختراعات خانه هست که در تمام ادوار یک مورد کار غیرقانونی انجام نشده، حتی کسی نتوانسته در این مورد تشکیکی بکند و ما چنین چیزی هیچ‌وقت نداشتیم.

ندادند؟! حتی یک نفر. آیا زمانی بوده که در اتاق من بسته باشد؟ اصلاً روال من این است و وقتی که تشریف می‌آورید به همین شکل است، بیایید ببینید. خودتان هم تشریف آورید، کدام زمان در اتاق من بسته بود؟ کدام موقع ما حاجب و دربان داشتیم؟

وی افزود: اصلاً درهای خانه موسیقی بسته نیست و هر کس به آن‌جا می‌آید درها باز است. حتی من وقتی در اتاقم هستم هیچ‌وقت در اتاقم بسته نیست. چون نمی‌خواهم کسی که می‌آید احساس کند باید وقت بگیرد تا مدیرعامل را ببیند. گاهی اوقات یک نگاه و یک لبخند بسیار تأثیرگذار است. اگر نمی‌توانیم باری را از دوش کسی برداریم، حداقل می‌توانیم مقداری با لبخند یا کلامی امیدبخش آرامش بخش باشیم. این چیزهایی است که مراقبت کردیم و به این صورت پیش رفتیم.

*در بحث نظارت بر آموزش موسیقی هیچ تعارف و

انعطافی نداریم

نوربخش در خصوص وضعیت آزمون‌های صلاحیت تدریس که توسط خانه موسیقی انجام می‌شود گفت: بحث نظارت بر آموزش، بحثی بسیار جدی و زیربنایی و تخصصی است. آنچه ما بر سر آن به هیچ عنوان تعارف و انعطاف نداریم و نباید داشته باشیم مسئله آموزش است. بعضی از عزیزان مسئله آموزش را با اشتغال اشتباه می‌گیرند و فکر می‌کنند ما برای اشتغال زایی یا یک کسی خدایی نکرده نباید بیکار شود... ما نباید اینگونه نگاه کنیم، در گذشته دور نظارت بر بحث آموزش موسیقی به خانه موسیقی با پیگیری‌های زیاد محول شده بود و شاید غریب به ۱۷، ۱۸ سال پیش یا همان ابتدای تشکیل خانه این کار انجام شد. متأسفانه بعدها به دلایلی که شاید نخواهیم این‌جا بگوییم، بخشی بحث‌های رابطه‌بازی، مسائل رانتی... است، این‌ها به هر دلیلی از خانه موسیقی گرفته شد.

*خانه موسیقی تنها نهادی است که باید روی

آموزش موسیقی نظارت داشته باشد

وی افزود: خانه موسیقی تنها جایی است که می‌تواند و حق دارد از نظر قانونی بر این مسئله نظارت داشته باشد. زیرا کار تخصصی است. کسی دیگر نمی‌تواند این کار را انجام بدهد و بعد هم با شورایی ۴، ۵ نفره نمی‌توانیم بر روی همه رشته‌ها نظارت کنیم. ما در بحث آموزش اصلاً نباید تعارف کنیم، بخش زیادی از مشکلاتی که امروز در موسیقی‌مان داریم به آموزش مربوط می‌شود. این که کسی بتواند از طریق رابطه آموزشگاه بگیرد و بعد یکسری افرادی که واجد صلاحیت نیستند درس بدهند، دقیقاً مانند این است که روی رستورانی هیچ نظارتی نباشد و هر غذایی را با هر کیفیتی به مردم بدهد. خب چند نفر هم در این میان مسموم می‌شوند. پس این نظارت‌ها مهم است و ما می‌خواهیم این نظارت را انجام بدهیم که نیازمند یکسری زیرساخت است.

نوربخش گفت: ما الان نمی‌توانیم در شهرستان‌ها بگوییم همه به تهران بیایند و در فلان روز آزمون بدهند. خب این سخت است، زیرساخت هم هزینه دارد زیرا متعلق به ما نیست، متعلق به مجموعه‌ای است که در اختیار ما می‌گذارد و هزینه‌ای که افراد می‌پردازند متعلق به ما نیست، مال آن زیرساخت‌هاست. دوم این که استاد محترمی را

محمد رضا ممتاز واحد

جغرافیای تاریخی موسیقی ایران

«جغرافیای تاریخی (Historical Geography)، عبارت است از علمی که تأثیر محیط جغرافیایی بر وقایع تاریخی، سیر تکامل دولت‌ها و تغییرات مرزی‌شان و تاریخ اکتشافات جغرافیایی را بیان می‌کند. به عبارت دیگر، جغرافیای تاریخی شامل بازسازی محیط‌های گذشته به شیوه بررسی سلسله وقایع در یک زمان یا ارزیابی آنها با توجه به تحولات گذشته [است.]» (حکیم، ۱۳۶۶)

«جغرافیای تاریخی، دارای تعاریف مختلفی است. برخی آن را شعبه‌ای از جغرافیای انسانی و بعضی شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی دانسته‌اند. برخی عقیده دارند که جغرافیای تاریخی رشته‌ی جداگانه‌ای است از جغرافیا که هم از اوضاع طبیعی و هم از اوضاع اقتصادی و هم از جغرافیای انسانی و سیاسی در طول دوره‌ای از تاریخ بحث می‌کند.» (نهیچی، ۱۳۷۰)

«راتوستن» (۲۷۶-۱۹۴ پیش از میلاد) که گویا نخستین شخصی بوده که واژه‌ی ژئوگرافی (Geography) را معمول و یا از آن بهره برده است در تعریف کوتاه خود از علم جغرافیا که قدیمی‌ترین تعریف هم می‌باشد، «علم جغرافیا را [به] علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.» (شکویی، ۱۳۸۲)

در این تعریف و تعبیر موجز و مختصر اراتوستن (Eratosthenes)، محوریت و جایگاه «انسان» مشهود و مبرهن است، پس در اینجا اهمیت و ضرورت «جغرافیای انسانی» دلالت می‌یابد. «ویدال دولابلاش» (یا ویدال دولابلوچه - Vidal DelaBlache)، جغرافیا را «علم متقابل انسان و طبیعت» (شکویی، ۱۳۸۲) دانسته است - که با تمام انتقادهای وارد به این تعریف - ردپای «جغرافیای طبیعی» نیز به میان می‌آید.

به زعم راقم این سطور، جغرافیای تاریخی را می‌توان در برآیند جغرافیای انسانی و جغرافیای طبیعی محسوب داشت و در بحث اصلی نوشتار حاضر که «جغرافیای تاریخی موسیقی ایران» را شامل می‌گردد، جغرافیای تاریخی در بنیابین جغرافیای انسانی و جغرافیای طبیعی درنوسان و درتلاطم است.

رهسوی‌ی جستار پیش‌رو، این است که اولاً واژه و مفهوم به‌غلط مصطلح‌شده‌ی «مکتب» در فرهنگ مصطلحات موسیقی دستگاهی امروز را، بیش از پیش تئور نماید و مؤکداً تأکید بر این مسأله دارد که «جغرافیای هنری» (و از آن اسفکناک‌تر، «شخص هنری») را

نمی‌توان «مکتب» نامید! بلکه جغرافیای هنری، در زمره‌ی کانون‌ها (و یا مراکز) موسیقی دستگاهی محسوب می‌شوند.^۱

در این میان، کاربرد و کارکرد جغرافیای تاریخی در روند تکاملی و تاریخی موضوع یادشده، بسیار مفید فایده و مؤثر است. جغرافیای تاریخی، شهرها و ولایات پهنه‌ی وسیع ایران‌زمین را در گذر تاریخ و در بینابین دو رویکرد وسیع «جغرافیای انسانی» (اعم از: جغرافیای فرهنگی، جغرافیای سیاسی، جغرافیای شهری، جغرافیای اقتصادی...) و همچنین «جغرافیای طبیعی» (اعم از: جغرافیای اقلیمی (آب و هوا)، جغرافیای خاک و غیره)؛ در اعصار و ادوار مختلف تاریخی، مورد تدقیق و تعمیق قرار می‌دهد و محقق را متوجه این نکته می‌سازد که چه بسیار از کانون‌ها و یا مراکز موسیقی حال حاضر که چون کانون‌های موسیقی تهران، اصفهان و غیره، پُرونق نیستند ولی روزگاری در موسیقی زمانه‌ی دیگری، رونق داشته‌اند و چه بسا، ساختار موسیقی در آن دوران، اصلاً برپایه‌ی نظام دستگاهی نبوده باشد ولی، قدمت موسیقایی آن شهر و دیار (و یا ولایت) را مبرهن می‌سازد.^۲

شرح حال کوتاهی را با هم بخوانیم؛ «ابراهیم موصلی» (پورماهان - شاعر، غزل‌سرا، موسیقی‌دان، آهنگساز، خواننده و عودنواز ایرانی تبار) که از وی، به‌عنوان رهبر جنبش کلاسیک در موسیقی عرب هم یاد کرده‌اند؛ تحصیل موسیقی را در عراق عرب (موصل و بغداد) در پیش گرفت و جهت تکمیل تحقیقات و تحصیل‌اتش به‌ری (عراق عجم) عزیمت کرد. در این حین با خاندانی آشنا شد که این آشنایی، سبب وصلت او با دختر این خاندان را موجب شد. این دختر (به‌نام «شاهک»)،

نقشه شماره پنجم: نقشه‌ای که توسط جغرافیدانان حکومت عثمانی از ایران در سال ۱۷۲۹ میلادی (۱۱۰۸ ه. ش.)

منحصر به تهران و اصفهان و نهایتاً شهرهای آذری زبان (چون قزوین و تبریز و اردبیل) نیست و با رویکرد «تاریخ جغرافیایی» و با نگرش و تعمیق بر «جغرافیای تاریخی»، درمی‌یابیم که ردپای موسیقی دستگاهی (این میراث ناملموس بشری) را نه فقط در جغرافیای حال حاضر ایران که در جغرافیای ایران در سده‌های متمادی نیز باید جست؛ زیرا، تکوین نظام موسیقی کنونی در تکامل تکوینی نظام‌های موسیقی پیشین است.

همان‌گونه که در نوشتار مفصل دیگری از نگارنده نیز عنوان شد: «معنی و مفهوم «مکتب» - خاصه، مکتب هنری - فراتر از جغرافیای هنری و حتی اشخاص هنری (!) است ولی بایستی نکته‌ی بسیار مهمی مورد توجه قرار گیرد که «جغرافیای تاریخی موسیقی»، عامل تعیین‌کننده‌ی در بررسی مکاتب موسیقی به‌خصوص، مراکز و کانون‌های موسیقایی است که از این رهسویه و رهیافت می‌توان؛ اوضاع طبیعی، اقتصادی، انسانی و سیاسی موسیقی ایران را در دوران‌ها و گذر و گذار تاریخی، مورد بحث و بررسی قرار داد.»^۴

برادری به‌نام «منصور رازی» (مشهور به «منصور زلزل») داشت که بعدها توانست به‌پرده‌ی جدیدی به‌نام وسطای زلزل دست یازد. پس از تولد اولین فرزند ابراهیم موصلی و بانو شاهک که «اسحاق موصلی» نام داشت، جملگی به‌اتفاق منصور زلزل به‌موصل و بغداد مراجعت کردند.

همین سرگذشت - در نظر اول - بسیار ساده، با نگرش و دیدگاهی متفاوت‌تر؛ ما را متوجه این نکته می‌سازد که کانون موسیقی ری، در زمره‌ی کانون‌های موسیقی معتبر آن دوران بوده که شخصیتی چون ابراهیم موصلی، از موصل و بغداد به‌آن شهر (یعنی ری) مهاجرت کرد و در صدد تحصیلات تکمیلی خود برآمد. و نکته‌ی

مهم‌تر این که، ابراهیم موصلی (با نام‌خانوادگی ایرانی «پورماهان») اصالتاً از دیار فارس و از منطقه‌ای به‌نام ارجان بوده و همسرش نیز همان‌طور که بیان شد رازی (یعنی اهل ری) بود و فرزند این دو، اسحاق موصلی از پدری ایرانی تبار و مادری ایرانی، در ری زاده شد.

حال، هر چند در آن برهه‌ی زمانی (قرن دوم ه.ق)، ساختار موسیقی ایران زمین (و حتی سرزمین عرب)، ساختاری غیر از موسیقی دستگاهی داشته ولی به‌ر صورت، با توجه به‌قدمت تاریخی ری (چه در دوران پیش از اسلام و چه در اعصار پس از اسلام) ری، شهر مهمی محسوب گشته و از نظر فرهنگی و مطالعات فرهنگی جایز اهمیت بوده و به‌زعم نگارنده، شهر ری فعلی، در روند تکوین تاریخی آن ایام تا به‌حالا است.^۵

و چه‌بسیار از این کانون‌های موسیقایی در کران به‌کران این مرز و بوم (از شمال به‌جنوب و از غرب تا به‌شرق) که بایستی از مناظر جغرافیای انسانی و جغرافیای طبیعی در بستر تاریخ، مورد تحلیل و بررسی مجدد قرار گیرد و اینجا است که متوجه خواهیم شد مراکز و یا کانون‌های موسیقی کشورمان در حوزه‌ی موسیقی دستگاهی، فقط

منابع

- ستایشگر، مهدی. ۱۳۷۶. نام‌نامه موسیقی ایران زمین (جلد سوم). تهران: انتشارات اطلاعات.
- شکویی، حسین. ۱۳۸۲. دیدگاه‌های نو در جغرافیای شهری: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- نهجیری، عبدالحسین. ۱۳۷۰. جغرافیای تاریخی شهرها. تهران: انتشارات مدرسه وابسته به دفتر انتشارات کمک آموزشی.

- حکیم، محمدتقی خان. ۱۳۶۶. گنج دانش، جغرافیای تاریخی شهرهای ایران. تهران: انتشارات زرین.
- دانش‌پژوه، محمدتقی. ۱۳۵۵. مداومت در اصول موسیقی ایران، نمونه‌ای از فهرست آثار دانشمندان ایرانی و اسلامی در غنا و موسیقی. تهران: اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر.

پی‌نوشت:

۱. ممتازواحد، محمدرضا. ۱۴۰۰. مکتب‌های موسیقی «ایران فرهنگی» در گذر زمان (بعد از عصر صفویه). پایگاه خبری-تحلیلی موسیقی فارس: مهر و آبان.
۲. راقم این سطور در برنامه‌ی رادیویی «عندلیب» (از شبکه‌ی رادیویی ایران، به‌تهیه‌کنندگی سعید میشری و کارشناسی علی‌رضا امینی)، به‌غیر از بررسی مفصل کانون‌های موسیقی اصفهان و تهران؛ کانون‌های موسیقی آذری‌زبانان، ری، کاشان، کرانه‌های دریای خزر و سواحل خلیج فارس را در آینده‌ی موسیقی دستگاهی، مورد

بحث و بررسی قرار داد.
۳. ممتازواحد، محمدرضا. ۱۳۹۹. بررسی کانون‌های آوازی کاشان و ری. شبکه‌ی رادیویی ایران: برنامه عندلیب، سوم امرداد.
۴. ممتازواحد، محمدرضا. ۱۴۰۰. مکتب‌های موسیقی «ایران فرهنگی» در گذر زمان (بعد از عصر صفویه). پایگاه خبری-تحلیلی موسیقی فارس: مهر و آبان.

بهروز مبصری

روزهای عمکین موسیقی ایرانی

حفظ و اشاعه از محضر وی بهره‌مند شدند. وی در روز هشتم دیماه ۱۳۵۵ در حفظ و اشاعه مشغول تدریس بود که حالش بهم می‌خورد، او را به بیمارستان می‌برند و در آنجا فوت میکند. وی را در مقبره خانوادگی قندچی به شماره ۹۳۸ در بهشت زهرا به خاک می‌سپارند.

سلیمان امیر قاسمی ۱۲۶۳ - ۱۳۵۵/۱۰/۲۱ ش

نام اصلی‌اش سلیمان امیر قاسم خانی است که به امیر قاسمی معروف است. حسن مشحون در جلد ۲ تاریخ موسیقی صفحه ۶۶۵ می‌نویسد امیر قاسمی شاگرد عینی آقا باشی از خوانندگان معروف است و از مصاحبت خوانندگانی چون علیخان نایب

السطنه و نوازندگانی چون میرزا غلامرضای شیرازی بهره برده است، وی کارمند دانشگاه کشاورزی کرج بوده که پس از مدتی به وزارت دارایی می‌آید. از شاگردان وی؛ آقای فرزانه، عطاء الله امیدوار، رثوف و تنی چند دیگر را می‌توان نام برد از سلیمان امیر قاسمی صفحات گرامافون در سال ۱۳۰۶ بوسیله کمپانی هیز مستر زدیس به ضبط رسیده است که در شور، سه گاه و ماهور با تار میرزا قوام خان مبشر خاقان از شاگردان میرزا حسینقلی و آواز دشتی و ترک با ویلن علی مبشر به ضبط رسانده است.

اکثر مطالب بیان شده در تاریخ موسیقی را جناب مشحون به نام ایشان مأخذ زده است. نوارهای خصوصی او بوسیله عطاء الله امیدوار به ضبط رسیده است و حدود دو ساعت می‌شود که بیشتر با سه تار سعید هرمزی، حسن مشحون، و گاهی سه تار برومند و ساز ویلن می‌باشد. کلاس درس وی در خیابان حافظ، سه راه ابودر بوذرجمهر طبقه بالای داروخانه ادیب قرار داشت. وی در روز ۲۱ دیماه در سن ۹۲ سالگی درگذشت و در قطعه ۳ بهشت زهرا به خاک سپرده شد، متأسفانه سنگ مزار وی به سختی خوانده می‌شود.

دیماه سال ۱۳۵۵ را غم‌انگیزترین ماه موسیقی ایرانی در دوره معاصر دانسته‌اند، یعنی به فاصله تنها ۲۱ روز از روز ۹ دیماه تا ۲ بهمن ماه ۱۳۵۵ ش، ۴ استاد برجسته موسیقی ایرانی روی در نقاب خاک کشیدند.

تعلیم یافتگان دوره قاجاریه که نزد اساتید بزرگ دوران خود تعلیم یافته بودند و بار فرهنگی دوره قاجاریه را به دوره معاصر انتقال داده بودند به یک باره و در یک فاصله کوتاه زمانی از میان ما رخت بر کشیدند. سعید هرمزی در روز ۹ دی ماه ۱۳۵۵، سلیمان امیر قاسمی (خواننده) در روز ۲۱ دی ماه به فاصله ۱۱ روز، غلامرضا و رزنده در روز ۲۹ دیماه که در روز یکم بهمن ماه دفن می‌شود و نورعلی برومند ۲ بهمن ۱۳۵۵ ش.

سعید هرمزی ۱۲۷۶ - ۱۳۵۵/۱۰/۰۹ ش

فرزند حسین قلی در مصاحبه‌ای می‌گوید: اول تار می‌نواختم (نزد محمود نوربخش) بعد رفتم نزد درویش خان و یکسال هم نزد حاج علی اکبرخان شهنازی. شیوه سه تار نوازش به شیوه قدما نزدیک است. با توجه به انگشتان بلند و کشیده‌ای که داشت روی سیم سه تار به سمت پائین حرکتی را انجام می‌داد که

از ابتکارات وی به شمار می‌رفت مهدی کمالیان در خاطراتش می‌گوید ساز هرمزی انسان را به تفکر و می‌داشت ساز هرمزی سکوت می‌خواهد یک نوع درویش خان نرم است با همان ظرافت ساز می‌زد هرمزی فقر میساخت و حاضر نبود هنرش را بفروشد ۱۲ سال مریض بود، دوبار او را به بیمارستان بردم و جراحی شد ضبط ردیف سه تار هرمزی در استدیوی شماره پنج رادیو انجام شد، به وی مبلغ ۲۶ هزار تومان داده بودند که آورد منزل داد به من و گفت نیاز ندارم آن را به فقرا بدهید! اینقدر آدم وارسته‌ای بود! از شاگردان شناخته شده وی؛ سید حسن حسینی، عبدالرضا اقبال، عطاء الله امیدوار، محمدرضا لطفی و تنی چند دیگر که در

غلامرضا ورزنده ۱۳۰۵ - ۱۳۵۵/۱۱/۰۱ ش

غلامرضا مرشد ورزنده
فرزند مانده علی - متولد
کاشان - در اثر آشنایی با حسین
قوامی به تهران آمد خود آموخته
بود و با سنتور خاص خود و
شرکت در محافل هنری از هر
خرمنی خوشه‌ای چید. ۴ عدد
سنتور خاص خودش را ساخته
بود، اندازه سازش بزرگتر از
سنتورهای معمولی بود، در

قسمت سیم‌های سفید ۱۱ خرک و در قسمت سیم‌های زرد ۹
خرک داشت، سیم‌های سفید را ۵ تایی و سیم‌های زرد را سه
تایی می‌انداخت گاهی کلیه سیم‌ها را سفید می‌انداخت گاهی کلیه
سیم‌ها را زرد می‌انداخت، مضراب‌های سنتورش از چوب انار بود
و حالت قاشقی داشت و یکی از تکنیک‌های سنتور نوازیش حالت
خفه کردن صدا با چسباندن مضراب روی سیم بود.

سردبیر مجله فرهنگ زندگی (مسعود فقیه نصیری) در مورد
ورزنده می‌گوید در اوایل دهه ۱۳۳۰ ش در انجمن ایران و آمریکا
برنامه‌ای بود که اول علی اکبر خان شهنازی نواخت و بعد نوبت به
غلامرضا ورزنده رسید. پس از معرفی، ورزنده مضراب سنتورش را
برداشت و با تواضع در دست آقا علی اکبر خان شهنازی گذاشت و
به رسم پهلوانان زورخانه زمین ادب بوسید و رخصت خواست علی
اکبر خان شهنازی با مهربانی و محبت بسیار او را نوازش کرد و
به صحنه فرستاد.

ادب و فروتنی ورزنده در حاضران بسیار تاثیر گذاشت. از وی
آثار بسیاری به ضبط رسیده و شبیه منحصر به فرد سنتور نوازیش
ستودنی است. وی در آخر دی ماه ۱۳۵۵ در یک مجلس مهمانی
به داخل اتاق می‌رود که سنتورش را کوک کند، که همانجا سکنه
و فوت می‌کند. پیکرش دو روزی در سردخانه می‌ماند تا اقوام و
آشنایان از کاشان برسند و در روز اول بهمن ماه ۱۳۵۵ در بهشت
زهرآ قطعه ۸ به خاک سپرده می‌شود.

نورعلی برومند ۱۲۸۴ - ۱۳۵۵/۱۱/۲ ش

برآمده از مکتب درویش
خان و از محضر تمامی
استادان معتبر زمان خود بهره
برد و مطالب مهم موسیقی
را آموخت. این نوازنده ارزنده
تار، سه تار، سنتور، تنبک و
کارشناس آواز عامل انتقال
میراث هنری گذشتگان
به جوانان مستعد بود که
هرکدام اکنون در موسیقی

صاحب کرسی تدریس هستند. از برومند نوارهای خصوصی
متعددی در ساز و آواز موجود است که برخی از آنها از برنامه
گلچین هفته از رادیو ایران پخش شده از جمله با اینکه ایشان
نابینا بوده سنتور نوازی وی است که توجه صاحب نظران را
جلب کرده بود. نورعلی برومند از مهم ترین حلقه‌های رابطه
هنرمندان امروز و سنت هنری دیروز است و نقش آموزشی
بسیار مهم در تداوم موسیقی ایران دارد.

وی در آلمان دانشجوی رشته پزشکی بود که در ترم آخر به
علت بیماری چشم نابینا می‌شود و سپس به ایران می‌آید و به کار
موسیقی مشغول می‌شود.

ردیف میرزا عبدالله به روایت نورعلی برومند را در منزل
کمالیان که دو سال طول کشید به ضبط میرساند که امروزه
یک منبع مهم ردیف سازی است. مهدی کمالیان می‌گوید اگر
این کار را نمی‌کردم این ردیف از بین می‌رفت. مبلغ هشتاد
هزار تومان دستمزد برومند شد که از طریق حفظ و اشاعه به
وی پرداخت شد. از شاگردان نورعلی برومند: محمد رضا لطفی،
مجید کیانی، حسین علیزاده، داریوش طلایی، ناصر فرهنگ فر،
رضوی سروستان، اکبر گلپایگانی و وی در روز پنج شنبه ۲
بهمن ۱۳۵۵ ش فوت کرد و در قبرستان ظهیر الدوله تجریشی
به خاک سپرده شد. سال ۱۳۵۵ را سال غمگین موسیقی ایران
نامیده اند.

منابع مأخذ

- کتاب خاطرات مهدی کمالیان نشیرونی ۱۳۸۱
کتاب حسن مشحول جلد ۲ - تاریخ موسیقی ایرانی ۱۳۷۲
کتاب مردان نوین موسیقی - حسب الله نصیری فر - جلد ۱
فصل نامه خانه موسیقی شماره ۱۴

علیرضا اعتمادی

تأثیر موسیقی بر موجودات

خود ناخودآگاه و فطری و با کمک موسیقی احساسی آرام بخش ایجاد کرده است. بررسی‌های بسیاری از محققان در سرتاسر کره خاکی آثار مثبت موسیقی بر روح و روان و حتی جسم همه انسانها از نوزادی تا کهنسالی را ثابت میکند حتی در آزمایشاتی و با کمک تصویربرداری به اثبات رسیده چنین چند ماهه در شکم مادر به موسیقی واکنش نشان میدهد چه برسد به نوزاد تازه متولد شده و چند روزه که با شنیدن موسیقی واکنش مثبت از خود نشان میدهد و دست و پایی خود را به نشانه تأثیرپذیری تکان میدهد، تحقیقات بسیاری در این زمینه در مراکز و کشورهای مختلف صورت گرفته که در این مقاله نمی‌گنجد. تأثیر موسیقی حتی بر حیوانات و گیاهان نیز به اثبات رسیده است. موسیقی میتواند بر رشد و تکثیر

ساخت اولین آلات موسیقی را به هزاران سال پیش نسبت میدهند یعنی از زمانی که انسان برای نخستین بار شروع به ساختن لوازمی برای ابراز احساسات خود نمود. بلافاصله بعد از زمانی که ابتدائی‌ترین سازها ساخته شدند انسانها از آنها برای مهمترین مسائلی زندگی خود بهره گرفتند و هر چه گذشت این استفاده و تأثیر پذیری افزونتر شد هنگام شکار، جنگها، آیین‌ها و... از موسیقی استفاده میشد. از ابتدائی‌ترین سازها همچون طبل برای ترساندن شکار، استفاده در جنگهای قبیله‌ای، برای ایجاد خشم، نماد قدرت، آماده وادار کردن جنگجویان به مبارزه و ایجاد روحیه در آنان، برای نزول باران، صید ماهی، دور کردن ارواح، دعاها، اعتقادی، درمان ابتدایی بیماران و غیره استفاده مینمودند و هنوز هم با گذشت چند هزار سال بسیاری از قبایل و ملل به کاربردهای اولیه موسیقی معتقدند و هر چه زمان گذشته جایگاه موسیقی و استفاده از تأثیرات خودآگاه و ناخودآگاه آن پررنگتر شده، که این خود علاقه و نیاز فطری بشر از زمان پیدایش در دوره‌های مختلف ماقبل تاریخ، ظهور تاریخ، و تاریخ معاصره موسیقی را نشان میدهد. اکنون موسیقی قسمتی از زندگی روزمره ماست، قسمتی از تمایلات درونی ما، بدون اکسیژن و غذا جسم انسان دچار مشکل می‌شود و بدون موسیقی روح و روان او، موسیقی قسمت‌های خاصی از مغز را تحریک میکند، مثل حافظه، واز این رومغز با درک موسیقی تحت تأثیر قرار میگیرد. موسیقی در انسان انرژی ایجاد میکند، خستگی را رفع میکند، در کاهش استرس، افسردگی، غم و غصه و بسیاری از ناهنجاریهای زندگی به او کمک میکند. موسیقی به انسان آرامش میدهد، خلاقیت میدهد، اعتماد به نفس میدهد، روحیه میدهد، امید میدهد، با او همدم می‌شود و تنهائیش را پر میکند. موسیقی هنری است که بر تمام مسائل و موارد زندگی تأثیر میگذارد، هنری که ناخودآگاه آدمی را به خود جذب میکند و بالاخره این هنر در جایی مشخص میکند که انسان به او نیاز دارد. احتیاجی هم نیست که انسان حتماً هنرمند یا نوازنده باشد. مادری که نوزادش را در آغوش گرفته و با نوای دل‌انگیز لالایی وی را به خوابی خوش فرو میبرد با ایجاد صوتی زیبا برای نوزاد

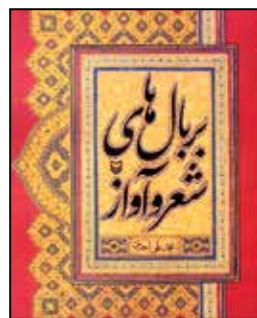

مقابله با دشمن ترغیب کرد و پیروزی را وعده داد و سرانجام موسیقی خجسته باد این پیروزی که بعد از آزادسازی خرمشهر و مناطق اشغال شده اجرا شد، و موسیقی کجاییدی شهیدان خدایی، یا موسیقی مردان خدا و بسیاری از آهنگهایی که یاد و خاطره شهدای جنگ را به ما گوشزد می‌کرد را نشنیده‌اید که می‌گویید بخاطر شهدا آلات موسیقی نباید وارد شود! همه این آهنگها با ادوات موسیقی نواخته شده، بسیاری از ما که نوازندگان خوبی هستیم، رزمندگان خوبی هم بوده ایم، در هشت سال جنگ سخت نگذاشتیم یک وجب از خاک عزیزمان کم شود، حالا می‌گویید چون آلات موسیقی می‌نوازم باید از این کشور برویم. وقتی نام پاک شهدا را می‌آورید یعنی نمی‌دانید بسیاری از شهدا به موسیقی علاقه‌مند بودند و بسیاری از نوازندگان و هنرمندان در جنگ شهید شدند. آهنگ‌هایی که در وصف پیامبران دروالات‌ها و در سوگ شهادت ائمه اطهار ساخته و نواخته شده قطعاً با ساز نواخته و اجرا گردیده، سازهایی که در تعزیه‌ها نواخته می‌شود و طبل‌هایی که در هیئت‌های عزاداری با نغمه داشتن ریتم و وزن نواخته میشوند، نوحه‌هایی که در ردیف و دستگاه‌های موسیقی اجرا می‌گردند، سایر آهنگهای مذهبی و سرودها و ترانه‌های شاد و غمگین که حس و حال مخاطب را دگرگون میکنند همه با ادوات موسیقی نواخته شده‌اند و این همه نقش پررنگ موسیقی را نمایان می‌سازد. پس سربازان با چه صدایی رژه بروند؟ کارگران، صنعتگران، کارمندان، آموزگاران چگونه خستگی خود را با شنیدن موسیقی مورد علاقه شان برطرف کنند؟ یعنی کودکان دیگر شعر نخوانند و موسیقی برنامه کودک و کارتون را گوش ندهند، جوانان از موسیقی گریزان باشند و به سرگرمی‌های دیگر پناه ببرند، سالمندان تنهایی خود را با غم و غصه بگذرانند چرا که موسیقی با ادواتی نواخته شده که نباید وجود داشته باشد. اگر موسیقی را از زندگی مردم حذف کنیم چگونه خلأ آن را جبران خواهیم نمود، چرا که خیل عظیمی از جامعه به نواختن مشغولند، خیل عظیمی تری از جامعه به شنیدن آن علاقه مندند و خیل بسیار عظیم تر آن با موسیقی زندگی می‌کنند. باید قبل از بیان سخنان کمی بیاندیشیم.

موجودات زنده نیز تأثیر بگذارد. در بسیاری از گلخانه‌ها در بعضی از کشورها با کمک موسیقی در فضای گلخانه توانسته‌اند بر رشد گیاهان تأثیر گذاشته و برای پرورش آنان همچون نور که لازمه حیات گیاه است از موسیقی هم استفاده کنند چرا که متوجه شده‌اند گیاهان هر چند آهسته و تدریجی ولی کاملاً به موسیقی واکنش نشان می‌دهند. در مرغداری‌ها نیز توانسته‌اند ضمن آنکه با پخش موسیقی و تأثیر گذاشتن بر اشتیاق مرغها سبب پرورتر شدن آنها گردند، در تخم گذاردن مرغها نیز تأثیر گذار باشند چرا که محققان متوجه شده‌اند که مرغ با شنیدن صدای موسیقی تخم بزرگتری می‌گذارد. در برخی گاوداریها هم از پدیده موسیقی کمک گرفته‌اند و با پخش موسیقی آزمایش شده در فضای گاوداری ضمن افزایش اشتیاق و چاقتر شدن گاوها، سبب افزایش قابل توجه شیر آنان نیز شده‌اند. از این روش در پرورش شترمرغ، گوسفند، بز و سایر حیوانات اهلی نیز استفاده کرده و بهره گرفته‌اند. علاوه بر حیوانات اهلی در برخی از باغ وحش‌ها نیز برای آرام کردن حیوانات وحشی و عادت دادن آنها به محیط باغ وحش و یا جلب توجه حیوانات از موسیقی استفاده میکنند. در باغداری و کشاورزی نیز جهت پر بارتر و مرغوبتر شدن محصولات از موسیقی استفاده نموده‌اند و به نتایج مطلوبی دست یافته‌اند. تأثیر مثبت موسیقی از انسانها فراتر رفته و اثر خود را بر موجودات زنده و گیاهان نیز به اثبات رسانیده است. در مورد نقش درمانی موسیقی و تأثیر آن بر درمان بسیاری از بیماریها نیز صحبت بسیار است که در مقاله‌ای دیگر به آن خواهیم پرداخت. خلاصه آنکه موسیقی قسمتی از زندگی ماست، از سرود ملی کشور عزیزمان گرفته که یکی از مشخصه‌های هویت ملی یک جامعه است که با بکار رفتن سازهای مختلف در ترکیب و تشکیل آن، نقش کامل موسیقی را آشکار می‌سازد، تا حضور پررنگ موسیقی در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، در تأثیرات و سینماها، در فیلم و سریال، گزارش‌های خبری و برنامه‌های علمی و آموزشی گرفته تا در همه بخشهای شبکه‌های اینترنتی و اجتماعی. نماینده محترم آیا شما موسیقی حماسی که بسیاری از رزمندگان را در زمان جنگ با ایجاد هیجان و روحیه، به سوی

معرفی کتاب

«بر بال‌های شعر و آواز»

«موسیقی علم و فن آواز خواندن، نواختن ساز و خلق اثر برای آنها است. در این کتاب سعی شده تا با نگاهی ژرف به بررسی نظری دو موضوع «فاصله» و «گام» در موسیقی پرداخته شود و اصطلاحاتی که ذیل این دو موضوع قرار می‌گیرد به دقت تعریف شود. این کتاب شامل مثالها، شکل‌ها و جدول‌های متعددی برای درک بهتر مباحث ارائه شده است.

شناخت صحیح «فاصله» و «گام» لازمه و مقدمه دروس «سُلَفْز»، «هارمونی»، «کنترپوان» و «فرم» است. لذا به نظر می‌رسد مطالعه این کتاب برای علاقه‌مندان به موسیقی آکادمیک به ویژه «دانش آموزان» و «دانشجویان» این رشته بسیار مفید باشد.

این کتاب مطالب مفیدی درباره «صوت شناسی در موسیقی» و رابطه آن با مباحث «فاصله» و «گام» ارائه می‌کند. به طوری که به خوبی می‌تواند بخش عمده‌ای از سرفصل‌های درس «فیزیک صوت» را هم برای دانش آموزان و دانشجویان رشته موسیقی پوشش دهد و به عنوان کتاب و منبع درسی به ایشان معرفی شود. کتاب تئوری موسیقی در هر دو جلد علاوه بر آموزش دقیق تئوری موسیقی هدف دیگری را هم در نظر دارد و آن ارتقاء «مهارت سخن گفتن» در مورد قواعد و اصطلاحات موسیقایی است.

به نظر می‌رسد، غالباً این مهم نه تنها در کلاسهای موسیقی بلکه در دیگر کلاس‌های آموزشی نیز بسیار مورد بی توجهی قرار گرفته است و مدرسان به هنگام پرسش از هنرجوهایشان، فقط به این که هنرجو مفهوم را در قالب جملاتی نه چندان مناسب (به اصطلاح دست و پاشکسته) بیان کند؛ راضی و خشنود هستند.

در انتهای کتاب یک خودآزمایی آورده شده است که هدف از آن بالابردن سطح مهارت سخن گفتن در درس تئوری موسیقی است. کسب این مهارت برای دانش آموزان و دانشجویان رشته موسیقی الزامی و ضروری است.

جلد اول این مجموعه نیز با موضوع «ریتم و وزن» از این پژوهشگر موسیقی روانه بازار نشر شده بود.

کتاب «بر بال‌های شعر و آواز» منتخبی از اشعار ادب فارسی جهت استفاده در آواز ایرانی، نوشته محمدعلی احدی منتشر شد. در مقدمه این کتاب آمده است: «شعر و موسیقی به عنوان دو هنر اصیل، دوشادوش هم در بستر فرهنگ ایرانی توأمان رشد کردند. از گذشته‌های دور موسیقی در سرزمین کهنسال ایران همراه با شعر و آواز بوده است و همگرایی این دو هنر در ترکیباتی چون «ساز و آواز» و «قول و غزل» حاکی از این زوجیت شریف هنری است که ریشه‌های آن در ژانر ادب غنایی کاملاً مشهود است.

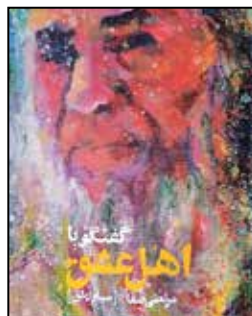
شعر در واقع ماهیت معنا‌گریز، تعین‌پذیر و انتزاعی موسیقی را تعین می‌بخشد و رسالت سترگ روایت ردیف برخاسته از موسیقی اصیل ایرانی بر شانه‌های شعر می‌نشیند. آن سان که بدون شعر یقیناً امکان انتقال این معنای غریب و شگفت‌نامکن می‌نماید. تجربه شعری و امکانات موسیقایی آن و نیز منش شنیداری موسیقی و شعر بر پیوستگی این دو نوع ارزنده هنری دلالت دارد. به بیانی دیگر موسیقی تجلیگاه احساسات و عواطف شعری و شعر تعین زبانی و بیانی موسیقی است. در حقیقت با آواز و موسیقی، روح ساکن در شعر به طرب در آمده و در اثر تاثیر و تاتر این دو نوع هنری رستاخیزی از هیجانان روحی و عاطفی بوجود می‌آید.» همچنین در پیش‌گفتار این کتاب آمده است: «روش کار در این کتاب بر این استوار بوده که ابتدا از دیوان شعرای گذشته و امروز اشعاری مناسب آواز انتخاب و سپس با مطالعه ابیات غزل و حس غالب آن، دستگاه و آواز مناسب انتخاب شده است. برای آشنایی هنرجویان و مخاطبان با وزن و ریتم اشعار، وزن عروضی تمامی غزل‌ها نیز نوشته شده است.»

نشر سوره مهر

«تئوری موسیقی» با موضوع فاصله و گام

جلد دوم کتاب «تئوری موسیقی» با موضوع «فاصله و گام» تالیف امیر انجیری استرکی (عضو کانون پژوهشگران) منتشر شد. انجیری استرکی در پیشگفتار این کتاب نوشته است:

«گفتگو با اهل عشق»

خانه) در پیشگفتار این کتاب آورده است: «یادگیری تئوری موسیقی باعث افزایش افق دید هنرجو و نوازنده در موسیقی شده و افراد قادر به آنالیز قطعات جدید و پیچیده از طریق توسعه توانایی خواندن نت‌ها و ایجاد پلی بین مغز و انگشتان خود، خواهند بود. مطالعات جامع و تجاربی که در طی سال‌های متوالی چه به صورت انفرادی و خودآموز و چه به صورت آکادمیک نزد اساتید مختلف بدست آورده ام، سرآغازی در جهت بنای نگارش این کتاب بر پایه آموزش تئوری موسیقی از طریق روش ریاضی گونه و توجه به مباحث وزن خوانی بخصوص «ضرب» به شیوه‌های ساده تر از طریق نمایش فیگورهای ریتمیک و با استفاده از تصاویر شد. از این رو این کتاب، نه فقط برای هنرجویان مبتدی و پیشرفته، بلکه برای افراد علاقه مند و تازه وارد به عرصه موسیقی نیز مورد استفاده است.»

همچنین علی اکبر شکارچی (نوازنده و مدرس پیشکسوت کمانچه) مقدمه‌ای برای این کتاب نوشته است. در بخشی از مقدمه کتاب نیز آمده است: «این کتاب تلاشی است خلاق برای بهره بردن از دانش موسیقی جهان غرب که مولف با معرفی فیگورهای ریتمیک و... سعی بر آن داشته تا هنرجویان به راحتی و عمیقاً به فهم و منطبق ریاضی حاکم بر وزن و ریتم در تئوری موسیقی دست پیدا کنند. بی تردید توانایی ریتمیک، توانایی اجرای ملودیک موسیقی را افزون خواهد نمود و به تدریج متوجه خواهید شد از شمارش ضرب‌ها و حساب و کتاب کردن فیگورهای ریتمیک و حتی پازدن، رها شده و ریتم و ملودی در دستان و حافظه شما در خدمت بیان اندیشه‌ای که در خیال دارید، قرار می‌گیرد.»

آلبوم :

«بی فاصله»

آلبوم «بی فاصله» با آهنگسازی «مجید عسگری»، آواز «وحید تاج» و همراهی صدای «مهسا دامرودی» منتشر شد. این آلبوم شامل هفت قطعه در دستگاه‌های نوا و همایون است که در آنها از سروده‌های مولانا، هوشنگ ابتهاج و آهنگساز اثر بهره گرفته شده است. در این اثر پویا سرایی (سنتور)، شهرام غلامی (عود)، شروین مهاجر (کمانچه و کمانچه آلتو)، پاشا هنجنی (نی)، علیرضا دریایی (ارکستر زهی و کمانچه)، حمید قنبری (سازهای کوبه‌ای) و مجید عسگری (تار، بم تار و عود) همکاری داشته اند.

این آلبوم شامل قطعاتی با عنوان رهگذار، تکنوازی عود، سرگشته، رقص باد، بی فاصله، بازگشت و صبح خیزان است.

کتاب «گفتگو با اهل عشق» با پژوهش و تالیف مرتضی صفای (سیاورشن) در حوزه موسیقی هرمزگان منتشر شد. گفتگوهای این کتاب حاصل کنکاش نویسنده در موسیقی هرمزگان از سال ۱۳۸۴ است که سعی شده با چهره‌های تاثیرگذار موسیقی هرمزگان با فضاهای متفاوت موسیقایی - در جهت بهتر نشان دادن رنگ آمیزی و تنوع موسیقی این دیار - گفتگو شود.

برخی از گفتگوها با نگاه تاریخ نگاری موسیقی شکل گرفته‌اند و تعدادی هم حاصل گپ و گفتی دوستانه است که محتوایی پژوهشی دارند. در این کتاب گفتگو با هنرمندانی همچون غلامشاه مارگیری، فاطمه رضایی، ناصر عبدالهی، محمد پرخو، وحید و نوید قویدل، ملا محمد زینفر، فرج پیرو زاده، رضا صادقی و ... منتشر شده است.

مرتضی صفای (سیاورشن) در توضیح این کتاب آورده است: «در میان اهل هوا، عده‌ای هستند که به زار و بادی دچار نیستن، اما به عشق موسیقی در مجالس اهل هوا حضور پر رنگی دارند و بخشی از اجرای موسیقی بر دوش آنها ست، به این گروه اهل عشق می‌گویند. گوشه‌های دیگر موسیقی هرمزگان هم برای خود اهل عشق داند، آنها شنونده‌های دقیق و همراهان پرشوری هستند، حافظان اصیل موسیقی. با این نگاه، مردم هرمزگان که زندگی شان با موسیقی گره خورده همه اهل عشق اند»

نشر سمت کلمه روشن

تئوری موسیقی؛ پیرامون ریتم و وزن

جلد اول کتاب تئوری موسیقی؛ پیرامون ریتم و وزن تالیف مهدی مساح بیدگلی به همراه لوح فشرده آموزشی منتشر شد. مهدی مساح بیدگلی (نوازنده و عضو هیئت مدیره کانون مدرسان

اخبار موسیقی

جلسات هیئت مدیره خانه موسیقی برگزار شد

می‌خواهم تمامی گزینه‌های سمت مدیرعاملی خانه موسیقی را بررسی نمایند و در مدت قانونی مدیرعامل جدید را معرفی کنند. در ادامه جلسه هریک از اعضای هیئت مدیره در سخنانی درخصوص فعالیت‌های خانه موسیقی به اظهار نظر پرداخته و از زحمات و تلاش‌های مدیرعامل با توجه به تنگناهای مالی بی‌سابقه دوره گذشته قدردانی کردند.

در دومین جلسه مباحث مربوط به مسائل صنفی، فعالیت‌ها، وضعیت کنسرت‌ها و آموزشگاه‌های موسیقی با توجه به شیوع کرونا و ... مورد بحث و بررسی قرار گرفت و اعضای هیئت مدیره به پیگیری مشکلات اهالی موسیقی تاکید و ابراز امیدواری کردند با توجه به واکسیناسیون عمومی در کشور و رفع برخی محدودیت‌ها، فعالیت‌های موسیقی بزودی از سرگرفته و موجب رونق این فعالیت‌ها شود.

جلسات هیئت مدیره خانه موسیقی ایران با حضور داریوش پیرنیاکان (رئیس هیئت مدیره و سخنگو)، حمیدرضا اردلان (نایب رئیس)، حمیدرضا عاطفی (دبیر)، هنگامه اخوان، زیدالله طلوعی، محسن رجب پور، مسعود شعاری (بصورت آنلاین) و آذر هاشمی (بازرس) برگزار شد.

در اولین جلسه هیئت مدیره حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی ایران) در جلسه حاضر شد و در ابتدا گزارشی از اقدامات و عملکرد دوره پیش ارائه کرد. نوربخش در سخنانش به انتخابات اخیر خانه موسیقی اشاره کرد و گفت: طبق اساسنامه دوره مسئولیت هیئت مدیره‌های کانون‌های خانه و همچنین هیئت مدیره اصلی سال ۹۹ به پایان رسیده بود و ما موظف به برگزاری انتخابات بودیم. اما سال ۹۹ که همزمان با شیوع ویروس کرونا شد، ما مجبور به تعویق انتخابات خانه موسیقی شدیم. البته با فروکش کردن شیوع بیماری دو بار تصمیم به برگزاری مجامع کردیم اما با پیدایش موج جدید کرونا مجبور به لغو آن شدیم.

وی افزود: اواخر تابستان امسال، همزمان با واکسیناسیون همگانی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی، در فضای باز توانستیم مجامع و انتخابات کانون‌ها را برگزار کنیم که با توجه به وضعیت موجود با استقبال خوبی هم مواجه شد.

نوربخش گفت: طی مدت قانونی و در اسرع وقت پس از اتمام انتخابات کانون‌ها مجمع عمومی خانه موسیقی و انتخابات هیئت مدیره خانه موسیقی را داشتیم که خوشبختانه با حضور اکثریت اعضا این انتخابات برگزار شد و هیئت مدیره جدید برگزیده شدند. نوربخش در پایان سخنانش ضمن آرزوی توفیق برای اعضای هیئت مدیره جدید خانه موسیقی گفت: امیدواریم در دوره جدید کاری خانه موسیقی با حضور منتخبان گرامی، افق‌های جدیدی پیش روی خانه موسیقی روشن شود و از اعضای هیئت مدیره

در یکی دیگر از جلسات موضوع انتخاب مدیر عامل خانه موسیقی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و سوابق برخی متقاضیان از جمله سوابق و برنامه‌های بابک رضایی بررسی شد که هیئت مدیره با توجه به حساسیت و اهمیت پست مدیرعاملی این نهاد صنفی تخصصی، با توافق بر این عقیده بودند که زمان بیشتری را برای بررسی سوابق، برنامه‌ها و همچنین در نظر گرفتن گزینه‌های جدید مورد نیاز است؛ بنابراین انتخاب مدیر عامل به جلسات آینده موکول شد.

در ادامه محمد الهیاری، سرپرست دفتر موسیقی در جلسه حضور یافت. حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل) نقش ایشان را در زمان تصدی مدیرکل دفتر موسیقی وزارت ارشاد ثبات بخش و مورد رضایت قاطبه اهالی موسیقی دانست.

سپس هیئت مدیره خانه موسیقی بخاطر فعالیت‌های صورت گرفته از محمد الهیاری تقدیر کرد.

همچنین هیئت مدیره با توجه به استقرار معاونت هنری جدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ابراز امیدواری کرد که آقای الهیاری

به عنوان مدیر کل دفتر موسیقی به کار خود ادامه دهد.

نمایند.

لازم به توضیح است، هنرمندانی که برای تشکیل پرندۀ عضویت اقدام کرده و تاکنون عضویت آنها تایید یا تکمیل نشده به هیچ عنوان پیش از اعلام واحد عضویت مبلغی را به حساب خانۀ موسیقی واریز نکنند.

تالار «دهلوی» در بنیاد رودکی افتتاح شد

آیین گشایش و آغاز به کار رسمی تالار دهلوی با حضور جمعی از هنرمندان برجسته موسیقی ایران ۵ آبان ماه در طبقه پنجم بنیاد رودکی برگزار شد. با بازسازی فضا و اجرای آکوستیک، تالار دهلوی به مجموعه تالارهای تحت مدیریت بنیاد رودکی افزوده شد.

در این مراسم مهدی افضلی، مدیر عامل بنیاد فرهنگی هنری رودکی دلایل ساخت این تالار را تشریح کرد. افضلی با اشاره به تلاش‌های انجام شده گفت: افتتاح تالار دهلوی با هدف تأمین محلی برای تمرین یا ضبط آثار حرفه‌ای است؛ پیش از این، نبودن فضایی کیفی و مناسب از موانع جدی پیشرفت ارکسترها بود. از این رو، برای ما کیفیت تالار دهلوی بسیار اهمیت داشت و من گمان نمی‌کردم این فضا با این کیفیت آماده بهره‌برداری شود؛ فضایی بسیار حرفه‌ای که استادان برجسته و سرشناس موسیقی ایران بر آن مهر تایید زده‌اند.

در ادامه برنامه، هومن دهلوی به نمایندگی از پدر نامدار خود و دیگر اعضای خانواده روی صحنه آمد و در سخنانی کوتاه ضمن ابراز خوشحالی از به سرانجام رسیدن پروژه آغاز به کار تالار دهلوی با پیگیری‌های استاد عزیز زاده گفت: قلباً خوشحالم از این اتفاق؛ اما کاش در دوران زنده بودن پدر تالاری به نام ایشان افتتاح می‌شد تا شاید اندکی از رنج بیماری پدر کم شود.

فرزند استاد حسین دهلوی ابراز امیدواری کرد در تالاری که به نام پدرش مزین شده، رویدادهایی شایسته در حوزه موسیقی ایران رخ دهد.

حسین عزیز زاده آخرین سخنران مراسم آغاز به کار تالار استاد دهلوی در بنیاد رودکی بود. او نام حسین دهلوی را زنده‌کننده واژه‌های عشق، مسئولیت‌پذیری و پشتکار در وجود خود دانست و گفت: واژه استاد برای حسین دهلوی کم و نکته مهم درباره او این است که چگونه پشت یک چهره بسیار جدی تا این اندازه عاطفه و لطافت وجود دارد. حسین دهلوی اولین اثر ارکستری خود «سبکیال» را سال ۳۲ ساخت که من فقط دو سال داشتم و امروز می‌بینیم این اثر برای آن دوران شاهکار است.

آهنگساز و نوازنده موسیقی ایرانی افزود: دیگر نکته مهم در وجود دهلوی اثری بود که او در جامعه موسیقی می‌گذاشت. سال‌های اول دوران حضور ما در هنرستان موسیقی، جایگاه این هنر در جامعه چندان مناسب نبود و بیشتر مصرفی و بازاری بود. از این رو، هنرستان‌ها به تنهایی نمی‌توانستند در جامعه نظم و احترام برای موسیقی بیاورند اما این انتخاب دهلوی برای مدیریت هنرستان موسیقی بود که فضا را به شدت دگرگون کرد. از نظر من او مناسب‌ترین گزینه برای بخشیدن اعتبار و احترام به موسیقی

سپس اعضای هیئت مدیره کانون سازسازان در جلسه تعامل و همفکری با هیئت مدیره در این جلسه حضور یافتند و نقطه نظرات خود را در جهت پیشبرد اهداف و برنامه‌های خانۀ موسیقی بیان کردند که مقرر شد در آینده اقداماتی در جهت معرفی سازسازان و ساماندهی به بخش ساز سازی جلساتی برگزار شود.

لازم به توضیح است، جلسات تعامل و همفکری هیئت مدیره کانون‌های ده گانه با هیئت مدیره خانۀ موسیقی در آینده ادامه خواهد داشت.

روش‌های پرداخت حق عضویت خانۀ موسیقی

اعضای خانۀ موسیقی که اعتبار کارشان منقضی شده است از سه روش می‌توانند حق عضویت سالانه خود را که معادل صد هزار تومان است پرداخت نمایند.

اعضا می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع هنرمندان موسیقی به نشانی <http://iranhmusic.ir/crm> وارد پنل کاربری خود شده و در فرم بالای صفحه قسمت صورتحساب را انتخاب کرده و برای پرداخت حق عضویت خود اقدام نمایند.

همچنین اعضای که به هر دلیل دسترسی به سامانه جامع ندارند می‌توانند مبلغ حق عضویت خود را به شماره کارت: ۶۰۳۷۷۰۱۱۹۹۵۰۲۴۱۷ به نام خانۀ موسیقی واریز کرده و یا در صورت تمایل در محل خانۀ موسیقی اقدام به پرداخت از طریق دستگاه کارتخوان کنند.

اعضا می‌توانند پس از پرداخت غیر حضوری (از طریق سامانه یا کارت به کارت) فیش واریزی خود را از طریق نرم افزار واتس اپ به شماره اختصاصی خانۀ موسیقی ۰۹۳۶۴۱۱۳۱۰۰ ارسال

ایران بود و رسالت و مسئولیتی در خود احساس می کرد که این وظیفه را پذیرفت.

رومایی از کتاب «خسرو و شیرین؛ اپرا در چهار پرده» از مجموعه گنجینه نت‌نوشته‌های رودکی (به کوشش کیاوش صاحب‌نسق) با حضور بانو سوسن اصلانی (همسر استاد دهلوی) و محمود شالویی، سرپرست معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از دیگر بخش‌های برنامه بود که با اجرای سه قطعه از ساخته‌های استاد به پایان رسید. «سبکبال»، «گفتگوی دل» و «سرود گل» در برنامه افتتاح تالار دهلوی اجرا شد که آرش گوران رهبر ارکستر، مازیار ظهیرالدینی کنسرت مایستر و مجتبی عسگری خواننده آن بودند.

داریوش پیرنیاکان، نادر مشایخی، فریدون شهپازیان، حمیدرضا نوربخش، حمیدرضا عاطفی، شهرام صارمی، فردین خلعتبری، هادی منتظری، میرعلیرضا میرعلی‌نقی و... از چهره‌های سرشناس حوزه موسیقی ایران بودند که در مراسم آغاز به کار تالار دهلوی در طبقه پنجم بنیاد رودکی حضور داشتند.

خانواده موسیقی در قطع بیمه هنرمندان دخالتی ندارد در پی انتشار برخی مطالب خلاف واقع در فضای مجازی در

خانواده موسیقی در قطع بیمه هنرمندان دخالتی ندارد

معرفی و بیمه آنها برقرار شده است.

پس از برقراری بیمه، طبق قوانین سازمان تامین اجتماعی عدم پرداخت حق بیمه از سوی بیمه شده به مدت حد اکثر سه ماه موجب قطع بیمه از سوی آن سازمان می‌گردد و قطعا خانه موسیقی و صندوق اعتباری نقشی در این خصوص ندارند.

همچنین در سال‌های اخیر بسیاری از اعضای که با قطع بیمه مواجه شدند به خانه موسیقی مراجعه کرده و به صندوق اعتباری هنر برای برقراری مجدد بیمه معرفی شده‌اند.

درگذشتگان پاییز ۱۴۰۰

■ نادر کشاورز

نادر کشاورز از نوازندگان سابق ارکستر سمفونیک و ارکستر ملی ایران ۲۶ مهرماه بر اثر ابتلا به کرونا درگذشت.

■ علی اصغر میرا

علی اصغر میرا نوازنده کلارینت در سن ۸۱ سالگی مهرماه بر اثر عوارض ناشی از بیماری کرونا دار فانی را وداع گفت.

■ ماکان نیک‌بین

ماکان نیک‌بین نوازنده، مدرس پیانو و آهنگساز جوان، ۱ آذر بر اثر ایست قلبی درگذشت.

■ محمود متبسم

محمود متبسم نوازنده و مدرس ویلن و برادر بزرگ‌تر حمید متبسم در ۸۴ سالگی به دلیل کهنه‌ت سن دار فانی را وداع گفت.

■ بیژن پرواز

بیژن پرواز، نوازنده و مدرس سه تار در سن ۵۰ سالگی ۱۲ آبان ماه دار فانی را وداع گفت.

■ وحید حیاتی

وحید حیاتی هنرمند و فعال حوزه موسیقی بر اثر عارضه مغزی ۹ آبان ماه در سن ۵۱ سالگی دارفانی را وداع گفت.

■ سجاد رزمجو

سجاد رزمجو (خواننده محلی استان کهگیلویه و بویراحمد) ۱۴ آبان ماه در پی انفجار منزل مسکونی اش در یاسوج با سوختگی و مصدومیت شدید مواجه شده و به بیمارستان سوختگی امیر المومنین شیراز اعزام شد و پس از چند روز درگذشت.

در گذشت پروین بهمنی، هنرمندی خوش آواز و خوشنام

پروین بهمنی به دلیل مشکلات قلبی ریوی در بیمارستان بستری شد و ۲۹ مهرماه درگذشت. مراسم تشییع این هنرمند ۳ آبان ماه در قطعه هنرمندان بهشت زهرا (س) برگزار شد. نیکنام حسنی پور مدیرعامل موسسه هنرمندان پیشکسوت ضمن عرض تسلیت به خانواده بهمنی و سترگ خواندن نقش پروین بهمنی در ایل قشقایی گفت: زنده یاد بهمنی کار سترگی را انجام داد چرا که نقش بانوان در ایل بسیار دشوار است و ایشان با حفظ

این نقش همزمان کار موسیقی خود را پیشبرد و نه تنها فرهنگ قشقایی را صادر کرد بلکه زنده هم نگاه داشت.

مدیرعامل موسسه هنرمندان پیشکسوت ادامه داد: ما ایلبانی‌ها با کوچ خیلی آشنا هستیم، زیاد کوچ کرده‌ایم اما کوچ امروز استاد بهمنی خیلی متفاوت است. ایشان یکی از سرمایه‌های گراندقدر کشور در حوزه موسیقی بودند. یکی از میراث‌داران و میراث‌بانان حوزه فرهنگ شفاهی موسیقی ایل قشقایی و نواحی ایران بود. ایشان نقش پررنگی در گسترش فرهنگ قشقایی داشته‌اند. نه تنها در موسیقی بلکه نوع پوشش این بانوی هنرمند نیز باعث گسترش فرهنگ و حفظ هویت ایل قشقایی بود.

حسینی‌پور در ادامه گفت: او معلمی عاشق برای دختران این سرزمین بود و بخشی از تاریخ شفاهی ایل قشقایی را جهانی کرد. همچنین ایشان به همه آداب و رسوم اجدادش پایبند بود و آن را گسترش می‌داد. موسیقی با ایل درآمیخته است بخصوص موسیقی قشقایی که در جنوب ایران از فارس تا بویراحمد، اصفهان، سمیرم و همچنین چهارمحال بختیاری که تلفیقی شده است با موسیقی لری و نقش پروین بهمنی در گردآوری و حفظ این آثار بسیار پررنگ است. در ادامه مراسم پیام تسلیت محمدمهدی اسماعیلی - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی - و محمود شالویی - سرپرست معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - خوانده شد. همچنین هنرمندان قشقایی نغمه‌ها و آوازهایی را به یاد این بانوی هنرمند خواندند.

مادر وقتی مرد، دیگر هیچ وقت نمی‌میرد

در پایان مراسم دامن شش‌بلوکی - فرزند بزرگ پروین بهمنی - ضمن تشکر از حاضرین گفت: پروین بهمنی برای من دوست، همکار، هم‌خانه و بعد مادر بود. دامن شش‌بلوکی در ادامه به نقل از یداله رویایی گفت: مادر وقتی مرد، دیگر هیچ وقت نمی‌میرد و الان با پوست، گوشت و استخوان این جمله را درک می‌کنم. در این لحظه زبان بنده برای تشکر الکن است، تعداد زیادی از چهره‌های بزرگ هنری، فرهنگی، سیاسی و ایلات قشقایی و بویراحمدی برای

مادر زحمت بسیار کشیدند و تشکر می‌کنم.

همچنین علی اکبر شکارچی (نوازنده و مدرس پیشکسوت کمانچه) در یادداشت اختصاصی برای سایت خانه موسیقی، درگذشت زنده یاد پروین بهمنی خواننده و پژوهشگر قشقایی را تسلیت گفت. یادداشت علی اکبر شکارچی به شرح زیر است:

نداند کسی چاره از چنگ مرگ

چو باد خزان است و ما همچو برگ فردوسی

با دریغ و صد افسوس دقایقی پیش خبر درگذشت دوست و هنرمند عزیز، بانوی سرفراز و نغمه خوان ایل قشقایی پروین بهمنی را شنیدم. ضمن تسلیت به خانواده گرامی ایشان و همه مردم ایل قشقایی و اهالی موسیقی نواحی ایران. بسیار متاسفم که موسیقی نواحی ایران یکی از چهره‌های سرشناس خود را از دست داده است.

زنده یاد پروین بهمنی هنرمندی پژوهشگری، خوش آواز و خوشنام بود که آوازه او از مرزهای ایران هم گذشت. دریافت دکترای افتخاری از روسیه و ترکیه نشان از شایستگی او و دیرینگی فرهنگ قشقایی است.

او از ایلی بر آمده است که محمد بهمن بیگی بنیان‌گذار آموزش عشایری اوست و زنده‌یاد حبیب خان گرگین پور و فرزندان هنرمندش، موسیقیدانانش بودند. او در خاندانی بالیده است که بی شعر و موسیقی و افسانه و حکایت، روز را به شب نمی‌برند.

حکایت زندگی زینت آفتاب، خواننده جوانمرگ قشقایی از نوشته‌های پژوهشی زنده یاد پروین بهمنی، حکایت نیست بلکه روایتی است تراژیک و عصیان‌بار.

حقیقتاً او گنجینه‌ای از فرهنگ شفاهی ایل قشقایی بود که باور ندارم همه را به یادگار نهاده باشد و اطمینان دارم آنچه هم از او به جای مانده کلید شوق برانگیزی خواهد بود برای یافتن نهفته‌های فرهنگی ایل قشقایی.

لالای لالای بانوی لالائی خان

بدرودی بانوی صبور و بی ادعا

بدرود

سرود سوگ ارکستر سمفونیک برای یار یکرنگ پورنگ

پورنگ پورشیرازی، نوازنده کنترباس ارکستر سمفونیک، پس از یک دوره بیماری، ۱۷ آبانماه دارفانی را وداع گفت. مراسم تشییع این هنرمند ۱۹ آبان ماه از مقابل تالار وحدت تهران به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا برگزار شد.

در ابتدای این مراسم حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی)، ضمن ابراز تأسف از درگذشت پورنگ پورشیرازی گفت: خدایا دیگر طاقت نداریم و دیگر واژه‌های برای ابراز همدردی نمانده است. گویی یک بغض دائمی همراه ما وجود دارد. من از خدا می‌خواهم این

خبرهای تلخ هرچه زودتر تمام شود. پورنگ پورشیرازی از جمله هنرمندان شریف و ارزشمند موسیقی کشورمان در عرصه نوازندگی بوده است. زمانی که در هنرستان موسیقی حضور داشتم همواره در همان زمان ما دغدغه نوازنده و ارکستر داشته ایم تا امروز. هیچکدام از این عزیزان جایگزین ندارند، اینها سرمایه‌های مهم فرهنگی هنری کشور ما هستند.

*در این روزگار تلخ بیاییم با هم مهربان تر باشیم

وی افزود: بیاییم باهم مهربان تر باشیم در روزگاری که هر روز یک خبر تلخ که دیگر شگفت‌آور نیست به سراغمان می‌آید. در این روزگار مهربانی بیش از هر چیز دیگری مهم است. بیاییم قدر هم دیگر را بدانیم تا دیگر فرصت‌ها را از دست رفته نبینیم. متأسفانه دیگر دریغ‌ها مشکلی را حل نمی‌کند و من امروز برای عرض احترام به روح عزیز پورنگ پورشیرازی در اینجا حضور دارم و از طرف جامعه موسیقی ایران و خانه موسیقی ایران که خانه همه هنرمندان عزیز است، سفر این هنرمند نازنین را به همه اعضای خانواده و دوستداران او در ارکسترها تسلیت می‌گوییم و برای این عزیزان از خداوند طلب صبر دارم که می‌بایست یک رنج بزرگ را تحمل کنند.

مدیرعامل خانه موسیقی در بخش پایانی صحبت‌های خود گفت: بیاییم از خدا بخواهیم که دیگر شاهد فقدان عزیزانمان به ویژه هنرمندان شریف ایران زمین نباشیم. ما در روزهای بسیار سختی حضور داریم و من می‌بینم که دوستان پورنگ عزیز در این روزها چه قدر در شور و تاب بودند که این مراسم به درستی برگزار شود و از همه این عزیزان هم تشکر می‌کنم.

*پیدا کردن جانشین برای پورنگ پورشیرازی

سخت است

در ادامه این مراسم که صادق چراغی اجرای آن را بر عهده داشت، علی جعفری پویان (نوازنده ویولن) و از دوستان و همکاران قدیمی زنده یاد پورشیرازی در سخنانی گفت: من امروز فوت پورنگ را یک شوخی می‌بینم و فکر می‌کنم همکاران من هم این اتفاق را باور نمی‌کنند. به طور حتم همه شما که در این مراسم حضور دارید رابطه خوبی با پورنگ داشتید و او هنرمندی بود که با همه هنرمندان رابطه خوبی داشت و همواره ضمن احترام به نوازنده‌های پیشکسوت به نوازنده‌های جوان نیز احترام می‌گذاشت. وی افزود: بعد از فوت آقای خورشیدفر، پورنگ مسئولیت بزرگی را به عهده گرفت و به خوبی هم از عهده آن بر آمد و من اصلاً فکر نمی‌کردم که اینقدر زود او را از دست بدهیم. چرا که پیدا کردن جانشین برای او واقعاً کار سختی است. امیدوارم همه ما در ادامه راه کنار خانواده او باشیم و تنه‌ایش نگذاریم. او از نوازندگان معتبر موسیقی کشورمان بود که در ارکسترها و آلبوم‌های متعددی حضور داشت. پورنگ در ارکسترهای ما نماد لبخند بود که این موضوع هیچ وقت از ذهن ما پاک نمی‌شود.

همسر مرحوم پورنگ پورشیرازی نیز با قدردانی از حاضران در این مراسم متنی را در تجلیل از همسر هنرمندش قرائت کرد. در ادامه مراسم ارکستر به رهبری بردیا کیارس و متشکل از جمعی نوازندگان باسابقه و قدیمی ارکستر سمفونیک قطعاتی را در سوگ زنده یاد پورشیرازی و در کنار پیکر این هنرمند باسابقه اجرا کردند. بعد از اجرای موسیقی اقامه نماز میت توسط حجت‌الاسلام محمود دعایی انجام شد و پیکر این هنرمند برای خاکسپاری به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا تشییع شد.

خانه موسیقی ایران

www.iranhmusic.ir